

PIĄTE SPRAWOZDANIE

C. K. PAŃSTWOWEJ

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1896/7.

13957

LWÓW.

NAKŁADEM C. K. PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.

L. Związkowa drukarnia we Lwowie, ulica Lwulogo 1. 4.

1897.

198 203.5
Sp. 145

I. KRONIKA ZAKŁADU.

Szósty rok istnienia c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej we Lwowie rozpoczął się jak i poprzednie uroczystem nabożeństwem, odprawionem w kościele archikatedralnym rz. kat. dnia 18. września 1896 i zakończył się w podobny sposób dnia 15. lipca 1897.

W powyższym okresie nie zaszły żadne zmiany organizacyjne zakładu, a nauka na wszystkich dotąd otwartych działach odbywa się w pełnym toku, według zatwierdzonego programu.

Zdarzenia dotyczące zakładu lub członków grona nauczycielskiego, tudzież ważniejsze zarządzenia władz szkolnych wydane w ubiegłym roku szkolnym, umieszczone są poniżej w porządku chronologicznym, mianowicie:

Na podstawie subwencji przyznanej przez Wys. Wydział krajowy i c. k. Rząd odbył się w tutejszym zakładzie podczas feryi głównych w r. 1896 kurs rysunkowy dla dalszego wykształcenia nauczycieli dla szkół przemysłowych uzupełniających, w rysunkach z modelu z zakresu przemysłu artystycznego i w rysunkach technicznych, pod kierownictwem profesora zakładu, p. Władysława Kłapkowskiego i przy współudziale profesorów pp. Pietscha i Boguckiego, tudzież asystenta Bratkowskiego.

Reskryptem z dnia 29. maja 1896, L. 12574 oznajmił J. E. p. Minister Ośw., że ze swej strony nie ma nic do nadmienienia przeciw objęciu kierownictwa artystyczno-technicznego budowy nowego gmachu teatralnego we Lwowie, przez dyrektora zakładu i radcę budownictwa, p. Zygmunta Gorgolewskiego.

Odnosnie do reskryptu Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 27. maja 1896 L. 27495/1895 ustanawia Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa od roku 1896/7 począwszy, posadę asystentki dla działu haftów i poleca rozp. z dnia 10. lipca 1896 L. 12112 przedstawienie odpowiedniej kandydatki.

Reskryptem z dnia 3. lipca 1896 L. 5586 ex 1895 mianuje J. E. pan Minister Wyz. i Ośw. zawodowego nauczyciela zakładu, p. Juliusza Beltowskiego, c. k. rzeczywistym nauczycielem snycerstwa dekoracyjnego i figuralnego, z prawomocnością od 1. września 1896.

Reskryptem z dnia 3. lipca 1896 L. 14676, mianuje J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. inżyniera i prow. nauczyciela, p. Jana Boguckiego, c. k. rzeczywistym nauczycielem zakładu, z prawomocnością od 1. września 1896 r.

Oдноśnie do reskryptu Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 27. czerwca 1896, L. 14678, przesyła Wys. c. k. Rada szkolna krajowa rozporządzeniem z dnia 27. lipca 1896, L. 14851 dla nauczyciela zawodowego, p. Piotra Harasimowicza, dekret nominacyjny na rok 1896/7.

Reskryptem z dnia 15. października 1896, L. 18974, nadaje J. E. Minister Wyzn. i Ośw. c. k. rzeczywistemu nauczycielowi zakładu, p. Kaźmierzowi Bruchnalskiemu, tytuł c. k. profesora.

Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw., zatwierdza reskryptem z dnia 8. października 1896 L. 18979, przedłożony swego czasu przez Dyрекcyę nowy „Plan i program“ nauki dla działu artystycznego.

Reskryptem z dnia 28. października 1896 L. 25004, powołał J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. ukończoną uczenicę tutejszego zakładu, Leontynę Rauchównę, na c. k. centralny kurs koronek we Wiedniu i nadał jej zarazem stypendyum po 25 złr. miesięcznie, tudzież 50 złr. na kosztą podróży.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zatwierdza rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896 L. 26241, zarządzone przez Dyрекcyę zakładu przyjęcie p. Kazimierza Chudeckiego na asystenta nauki budownictwa.

Rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896 L. 24259, przyznaje i asygnuje Wys. c. k. Rada szkolna krajowa profesorowi zakładu, p. Edwardowi Pietschowi, a rozporządzeniem z dnia 9. listopada 1896, L. 23252, profesorowi zakładu, p. Tadeuszowi Münnichowi 1-szy dodatek pięcioletni od dnia 1. października 1896.

Dnia 23. listopada 1896, umiera Józef Neubauer, werkmistrz prowizoryczny dla stolarstwa meblowego w tutejszym zakładzie. W pogrzebie jego, dnia 25. listopada 1896, bierze udział Dyrektor zakładu i część grona nauczycielskiego, tudzież uczniowie z działu artystycznego.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa nadaje rozporządzeniem z dnia 24. listopada 1896 L. 25622, stypendya rządowe na rok 1896/7 uczniom:

Janowi Harhali, Janowi Kossowi, Janowi Pasternakowi i Zygmunтови Zajączkowskiemu po 15 złr., tudzież uczniowi Ignacemu Lobosowi po 10 złr. miesięcznie.

Wysoki Wydział krajowy nadaje odezwą z dnia 28. listopada 1896 L. 73842, stypendya z funduszków krajowych na rok 1896/7 uczniom:

Kazimierzowi Kazatelowi, Józefowi Mikulskiemu, Maksymilianowi Müllerowi, Janowi Łuhowiakowi, Maryanowi Komankowi i Janowi Liseckiemu po 120 złr.; Michałowi Rywuckiemu i Janowi Bielatowiczowi, tudzież uczenicom: Janinie Baternay, Maryi Smalskiej, Helenie Rzeczyckiej i Henryce Alscherówny po 100 złr. rocznie.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa nadaje odezwą z dnia 13. listopada 1896 L. 80214, stypendya z funduszków gminnych po 120 złr. rocznie uczniom:

Władysławowi Groszkowi, Władysławowi Ballandtowi, Augustowi Kormanowi, Konstantemu Kuźmie i Kazimierzowi Kłakowiczowi.

Rozporządzeniem, z dnia 21. grudnia 1896 L. 30442, asygnuje Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa jednorazowe zasilki, dla uczniów działu budowlanego, z kwoty 100 złr. pozostałej ze stypendyów rządowych uczniom: Rozmusowi, Babinetzowi, Batyckiemu, Błotnickiemu, Kopackowi, Lewczakowi, Mirkiewiczowi, Stachyrze i Turkowi.

Lwowska Izba handlowo-przemysłowa nadaje odezwą z dnia 31. grudnia 1896 L. 2774, dwa stypendya po 60 złr. uczniom działu budowlanego: Michałowi Kustanowiczowi i Michałowi Serafinowi.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zawiadamia, że Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. reskryptem z dnia 9. października 1896 L. 24091, dozwoliło nauczycielom szkół państwowych średnich, na uboczne zajęcie w innych instytucjach naukowych, do 8 godzin tygodniowo.

Dnia 28. stycznia 1897, umiera uczeń III r. działu malarstwa dekoracyjnego, Henryk Müller de Rauenthal. W pogrzebie jego bierze udział Dyrektor zakładu, profesorowie udzielający naukę na dziale malarskim i uczniowie tegoż działu.

Odezwą z dnia 4. lutego 1897 L. 97053/96, asygnuje na wniosek Dyrekcyi zakładu, Magistrat król. stoł. miasta Lwowa

60 złr. premii dla 3 najpilniejszych uczniów szkoły przemysłowej uzupełniającej, mianowicie: Edmunda Bratkowskiego, elektromechanika; Domenica Collino, rzeźbiarza i dla Juliana Bojczuka, kamieniarza.

Odezwą z dnia 12. lutego 1897 L. 351, przedłuża na rok 1896/7 Dyrekcya galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie pobierane 2 stypendya imienia Dyr. Franciszka Zimy po 250 złr. rocznie, uczniom: Antoniemu Hałacińskiemu i Zdzisławowi Semetkowskemu.

Rozporządzeniem z dnia 13. lutego 1897 L. 1006, zatwierdza Wys. c. k. Rada szkolna krajowa, zarządzane przez Dyrekcję przyjęcie p. Karoliny hr. Dzieduszyckiej na asystentkę działu haftów i asygnuje zarazem przyznaną jej remunerację.

Reskryptem z dnia 8. lutego 1897 L. 910, zatwierdził J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. zarządzane przez Dyrekcję przyjęcie architekta, p. Włodzimierza Podhorodeckiego, na nauczyciela pomocniczego dla nauki budownictwa na półroczu zimowe w roku szkolnym 1896/7.

Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw. oznajmia reskryptem z dnia 8. lutego 1897 L. 8958/96:

- a) o zamianie dotychczasowej posady suplenta dla nauki rysunków wolnoręcznych, na stałą posadę rzeczywistego nauczyciela, obsadzić się mającą od dnia 1 października 1897;
- b) o podwyższeniu na rok 1897 dotacyi na potrzeby naukowe o 560 złr., a na koszt zarządu o 50 złr.;
- c) o przyznaniu pomocniczemu nauczycielowi budownictwa remuneracyi 750 złr. za kurs zimowy;
- d) o przyznaniu dla pomocnika rzeźby dekoracyjnej rocznej remuneracyi 450 złr., i
- e) o udzieleniu dotacyi nadzwyczajnych w wysokości 1500 złr.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zawiadamia rozporządzeniem z dnia 22. lutego 1897 L. 3052, że J. E. p. Minister Wyzn. i Ośw. przyznał urzędnikowi państwowemu i c. k. wermistrzowi, Henrykowi Żaakowi, od 1. listopada 1896, drugi i ostatni dodatek pięcioletni w XI. klasie rangi.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa przyznaje rozporządzeniem z dnia 22. lutego 1897 L. 2711 c. k. profesorowi zakładu, p. Bruchnalskiemu Kaźmierzowi, pierwszy dodatek pięcioletni.

Rozporządzeniem z dnia 28. lutego 1897 L. 15594, zawiadania Wys. c. k. Rada szkolna krajowa ucznia I. r. działu ślusarstwa budowlanego, Józefa Müllera, że otrzymał aż do ukończenia nauk w tutejszym zakładzie z c. k. Namiestnictwa dolnej Austrii stypendyum w kwocie 200 zhr. rocznie, z fundacyi Konstantego Zahorskiego.

Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa przesyła rozporządzeniem z dnia 6. marca 1897 L. 4769, otrzymaną z Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. ustawę, dotyczącą mianowania wermistrzów i ich prawa do emerytury.

Radca dworu, p. profosor Hauffe z Wiednia, c. k. inspektor szkół przemysłowych, działu metalowego, wizytował zakład pod względem ślusarstwa budowlanego i artystycznego, dnia 11. marca 1897.

Radca dworu, p. prof. Exner, dyrektor c. k. technologicznego Muzeum we Wiedniu i inspektor szkół przemysłowych, działu drzewnego, wizytował zakład dnia 15. marca b. r. pod względem stolarstwa budowlanego i artystycznego, tokarstwa i snycerstwa.

C. k. inspektor dla działu artystycznego szkół przemysłowych, p. Herdtle, profesor c. k. Muzeum dla sztuki i przemysłu we Wiedniu, wizytował dnia 27. kwietnia 1897 zakład pod względem rysunków wolnoręcznych, zawodowych i malarstwa dekoracyjnego.

Rozporządzeniem z dnia 7. maja 1897 L. 9633, zawiadania Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa, że Wys. c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw., reskryptem z dnia 24. lutego 1897 L. 15755 i z 24. kwietnia 1897 L. 8898 oznajmiło, iż nauczyciele szkół przemysłowych, mający koncesye na budowniczych, mogą wykonywać przemysł budowlany jako zarobkowość, jednakże pod warunkiem, aby na tem nie ucierpiał regularny tok nauki. W wypadkach, gdzie rozchodzi się o uzyskanie ogólnego pozwolenia na wykonywanie koncesyi budowniczej, należy w każdym poszczególnym przypadku uzyskać pozwolenie Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty.

Uczeń IV. r. mal. dek. Zygmunt Śliwiński, zakończył życie po krótkiej, nie dającej się bliżej określić chorobie, dnia 16. czerwca 1897. W pogrzebie nie brał udziału z powodu obawy, iż choroba na którą Śliwiński umarł, mogła być zakaźną.

II. STATUT*)

*zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań
i Oświaty z dnia 23. marca 1891 L. 1608.*

I. Przepisy ogólne.

1. Zadanie Szkoły.

Zadaniem c. k. Państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie jest udzielanie pomocnikom przemysłowym zawodowych wiadomości teoretycznych i praktycznych, tudzież kształcenie samoistnych rękodzielników i przemysłowców w tych zawodach, dla których w tej szkole istnieją kursy oddzielne, połączone z warsztatami. Nadto szkoła daje każdemu sposobność wykształcenia się w rysunku i modelowaniu, a terminatorom rzemieślniczemu umożliwia uzupełnienie tych wiadomości, których nabywają podczas praktyki warsztatowej.

2. Skład Szkoły.

C. k. Państwowa Szkoła Przemysłowa obejmuje następujące szkoły oddzielne:

I. Szkołę dla przemysłu budowlanego,
obejmującą:

A. Szkołę dla podmajstrzych**),

podzieloną na:

1. oddział dla podmajstrzych murarskich,
2. " " " ciesielskich,
3. " " " kamieniarskich.

Nauka w każdym z tych trzech oddziałów jest całodzienna i trwa przez cztery półrocza zimowe po pięć miesięcy.

*) Statut niniejszy ulegnie niebawem zmianie, po zatwierdzeniu przez Wysokie c. k. Ministerstwo Wyzn. i Ośw.

**) Na podstawie planu nauki zatwierdzonego reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13.177, obejmuje szkoła dla przemysłu budowlanego:

A) Szkołę dla właściwych zawodów budowlanych

podzieloną na:

1. oddział dla murarstwa,
2. " " ciesielstwa,
3. " " kamieniarstwa.

Nauka na wszystkich trzech oddziałach jest całodzienna i trwa na oddziale 1. przez 5 półroczy, na oddziałach 2. i 3. przez cztery półrocza zimowe po pięć miesięcy.

B. Szkołę stolarstwa i ślusarstwa budowlanego,

1. oddział stolarstwa budowlanego,
2. „ ślusarstwa „

Nauka w każdym z tych dwu oddziałów jest całodzienna, połączona z warsztatem i trwa przez trzy lata po dwa półrocza.

II. Szkołę dla przemysłu artystycznego,

obejmującą:

A. Szkołę dla przemysłu drzewnego,

podzieloną na:

1. oddział stolarstwa meblowego,
2. „ snycerstwa,
3. „ tokarstwa.

B. Szkołę dla przemysłu metalowego,

podzieloną na:

1. oddział ślusarstwa artystycznego,
2. „ bronzownictwa*,
3. czelierstwa (rzeźbiarstwa metalowego)*.

C. Szkołę dla przemysłu ceramicznego*,

podzieloną na:

1. oddział garncarstwa i kaflarstwa,
2. „ wyrobów wykwintnych z majoliki i terrakoty.

D. Szkołę hafciarstwa i koronkarstwa,

podzieloną na:

1. oddział hafciarstwa,
2. „ koronkarstwa.

E. Szkołę zawodową rysunku i modelowania,

podzieloną na:

1. oddział rysunku,
2. „ modelowania.

* Działy oznaczone gwiazdką nie weszły dotąd w życie.

Nauka w każdej z powyższych pięciu szkół jest całodzienna i w oddziałach 1. i 2. szkoły A), tudzież w szkołach B) E) i D) 1 trwa przez cztery lata po dwa półrocza, a w oddziale 3. szkoły A) tudzież w szkole C) przez trzy lata po dwa półrocza, a w szkole D) 2. przez dwa lata po dwa półrocza. Nauka w szkołach pod A), B), C) i D) jest połączona z warsztatami.

III. Sale publiczne rysunku i modelowania,

mianowicie:

1. salę rysunku dla mężczyzn,
2. " " " kobiet,
3. " modelowania dla mężczyzn.

IV. Szkołę przemysłową uzupełniającą

dla terminatorów w przemyśle budowlanym, w przemyśle metalowym i w przemyśle artystycznym.

Nauka w tej szkole trwa przez dwa lata i odbywa się w niedziele i w godzinach wieczornych dni powszednich.

3. Język wykładowy.

Język polski jest językiem wykładowym w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

4. Rok szkolny.

Z wyjątkiem szkoły podmajstrzych pod 1. A) nauka we wszystkich innych oddziałach odbywa się od 16 września do 15 lipca. Rok szkolny jest podzielony na półrocze zimowe od 16 września do 15 lutego i na półrocze letnie od 16 lutego do 15 lipca. W szkole podmajstrzych pod 1. A) odbywa się nauka od 1 listopada do 31 marca.

Dnie wolne od nauki w szkołach średnich lwowskich, są również wolne od nauki w c. k. Państwowej Szkole Przemysłowej.

5. Zarząd szkoły.

Bezpośrednie kierownictwo szkoły pod względem zawodowym, dydaktyczno-pedagogicznym i administracyjnym sprawuje dyrektor.

6. Kuratoria.

Do czuwania nad sprawami i nad rozwojem szkoły w kierunku naukowym, technicznym i przemysłowo-artystycznym, ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłu krajowego, jest powołana kuratoria, składająca się z dwu delegatów c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, z jednego delegata galicyjskiego Wydziału krajowego, z jednego delegata Reprezentacji gminy miasta Lwowa, z jednego delegata Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, z jednego delegata Komisji krajowej dla spraw przemysłowych we Lwowie i z dyrektora c. k. Państwowej Szkoły przemysłowej. Jednego ze swoich delegatów mianuje c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty przewodniczącym kuratorii. Mandaty członków kuratorii trwają trzy lata. Osobny regulamin określi zakres działania kuratorii.

II. Przepisy dla poszczególnych szkół zawodowych.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego.

1. Szkoła dla przemysłu budowlanego jest przeznaczona dla podmajstrzych *) murarskich, ciesielskich i kamieniarskich, którzy w niej nabywają niezbędnych wiadomości teoretycznych, tudzież dla stolarzy i ślusarzy budowlanych, którzy mogą się w niej wykształcić na przemysłowców samoistnych.

Do tej szkoły będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykazą się świadectwem ukończonej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej **) i ukończyli 14 rok życia. Nadto, w braku takiego świadectwa będą przyjęci tacy uczniowie, którzy przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie, odpowiadające ukończonej czteroklasowej szkole pospolitej. Od uczniów wstępujących do szkoły podmajstrzych, wymaga się nadto dowodu, że odbyli przynajmniej dwuletnią praktykę w swoim

*) Przyszłych majstrów.

**) Wskutek Reskr. J. E. Pana Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 21. czerwca 1891. L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej. Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienie, nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

zawodzie. Uczniowie, którzy mogą się wykazać świadectwem równorzędnej szkoły przemysłowej, tudzież odpowiednią biegłością w swoim rzemiośle, mogą być przyjęci na kurs II. tej szkoły.

Przyjmowanie uczniów odbywa się na początku półroczia zimowego w tym czasie, który Dyrekcya corocznie podaje do wiadomości publicznej. Uczniowie którzy wystąpili podczas roku szkolnego lub zostali wykreśleni z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły, mogą tylko wyjątkowo uzyskać przyjęcie powtórnie w tym roku szkolnym.

Uczniów, zgłaszających się do szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego, przyjmuje się w tym porządku, w którym się zgłaszają. Jeżeli zgłosi się więcej uczniów, niż ich pomieścić można w warsztatach szkolnych, natenczas Dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami przyjmuje na naukę tych kandydatów, którzy wykazą się lepszym przygotowaniem i uzdolnieniem fizycznym dla pracy warsztatowej, o czem uwiadamia rodziców lub opiekunów ucznia. Kandydat, który z powodu braku miejsca nie został przyjęty na naukę w warsztacie, może być przyjęty jako uczeń zwyczajny na inną przedmiotową naukę, a przy dobrym postępie na pierwszeństwo przed innymi kandydatami przy przyjęciu w roku następnym lub wstąpieniu do warsztatu w tym samym roku, gdyby miejsce w warsztacie zostało opróżnione.

Oplaty szkolne wynoszą: 1. od uczniów szkoły podmajstrzych: wpisowe 1 zł. za każde półrocze i czesne 2 zł.; również za każde półrocze; 2. od uczniów szkoły stolarstwa i ślusarstwa: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i czesne 2 zł. za każde półrocze. Czesne za półrocze zimowe należy składać przy przyjęciu, a za półrocze letnie na początku tego półroczia. Ubodzy a pilni uczniowie mogą być uwolnieni od opłaty czesnego przez c. k. Radę szkolną krajową. Dochód z wpisowego służy na zakupno środków naukowych i na pomnożenie biblioteki dla uczniów.

Uczniowie są obowiązani zaopatrzyć się w przybory do pisania, rysowania i modelowania. Do robót w warsztatach dostarcza szkoła uczniom materiałów surowych (drzewa, żelaza, części łączących i t. p.), tudzież pożycza im do użytku wszelkie narzędzia.

Roboty wykonywane są własnością szkoły, a Dyrekcya ma prawo sprzedawać je przedsiębiorstwom przemysłowym na pod-

stawie ceny, obliczonej przez odpowiedniego wermistrza. Uczniowie nie otrzymują żadnego wynagrodzenia za roboty wykonane. Dyrekcya może rysunki lub modele doborowe ucznia zatrzymać dla użytku szkolnego, a wtedy wydaje uczniowi na jego życzenie odpowiednie poświadczenie.

Przy końcu każdego półrocza otrzymuje uczeń świadectwo kursowe. W razie postępu niedostatecznego z jednego przedmiotu, może uczeń być przypuszczony do egzaminu poprawczego; egzamin poprawczy należy uwidocznić w świadectwie.

Po odbyciu nauki przepisanej otrzymuje uczeń absolutoryum. Jeżeli uczeń szkoły fachowej I. B) po upływie przepisanych lat nie nabył wprawy odpowiedniej w pracy ręcznej swego zawodu, natenczas Dyrekcya w porozumieniu z nauczycielami może mu odmówić wydania absolutoryum, żądając, aby uczeń jeszcze przez rok uczęszczał do warsztatu, a w razie potrzeby także na naukę rysunku. O takim zarządzeniu należy uwiadomić rodziców lub opiekunów ucznia. O ile absolutoryum szkoły stolarstwa i ślusarstwa budowlanego daje prawo do samodzielnego wykonywania rzemiosła, o tem wydane zostanie w swoim czasie osobne postanowienie. Uczeń, który z ważnego powodu opuszcza szkołę przed końcem półrocza, otrzymuje świadectwo frekwencyjne, w którem poświadcza się tylko jego zachowanie i pilność.

2. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

Szkoła dla przemysłu artystycznego przysposabia pracowników inteligentnych w tych kierunkach przemysłu polegających na zasadach stylu i dobrego smaku, dla których istnieją w niej osobne szkoły zawodowe, tudzież podaje sposobność wydoskonalenia się w rysunku i modelowaniu, które są niezbędnie potrzebne, w wielu rodzajach pracy przemysłowej, wymagających gruntownej znajomości form artystycznych i biegłości technicznych w ich przedstawieniu.

Do szkół zawodowych II. A), B), C) i E) będą przyjęci uczniowie zwyczajni, którzy wykażą się świadectwem ukończo-

nej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej*), lub przy egzaminie wstępnym okażą przygotowanie odpowiadające ukończeniu takiej szkoły. Zwyczajnie wymaga się od ucznia wstępującego, żeby ukończył 14 rok życia; Dyrekcyja może jednak wyjątkowo przyjąć ucznia poniżej lat 14, jeżeli zresztą posiada warunki przyjęcia.

Uczenice szkoły II. D) są bądź zwyczajne bądź nadzwyczajne. Uczennice zwyczajne uczęszczają na wszystkie przedmioty, objęte planem nauki; uczennice nadzwyczajne uczęszczają na naukę niektórych przedmiotów według planu osobnego, ułożonego w porozumieniu z Dyrekcyją. Od uczennicy zwyczajnej wymaga się przy przyjęciu świadectwa ukończonej szkoły czteroklasowej pospolitej lub okazania przy egzaminie wstępnym, że posiada wiadomości, odpowiadające ukończeniu takiej szkoły.

Przyjmowanie do nauki warsztatowej odbywa się według tych samych zasad, które podano wyżej w art. 1.

Oplaty szkolne od uczniów zwyczajnych wszystkich oddziałów, tudzież od uczennic zwyczajnych szkoły II. D) (wynosząc: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i chesne 2 zł. za każde półrocze. Oplaty od uczennic nadzwyczajnych szkoły II. D) wynosząc: wpisowe 1 zł. za każdy rok szkolny i chesne 5 zł. za każde półrocze. Ubodzy a pilni uczniowie, tudzież uczennice zwyczajnej szkoły II. D) mogą być uwolnione od opłaty chesnego przez c. k. Namiestnictwo. Co do terminu wnoszenia opłat szkolnych i sposobu użycia wpisowego obowiązują przepisy art. 1.

Co do zaopatrywania się uczniów w przybory do rysowania i modelowania, co do wypożyczania narzędzi i materiałów do pracy, nakoniec co do świadectw i absolutorjów obowiązują przepisy analogiczne, zawarte w art. 1.

Dla uczennic szkoły II. D) mają obowiązywać przepisy następujące:

Uczenice mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania. Uczennicom zwyczajnym dostarcza szkoła mate-

*) Wskutek Reskr. J. E. Pawa Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 21. czerwca 1894 L. 7755 winni uczniowie nowo wstępujący wykazać się świadectwem uwolnienia od nauki codziennej w szkole ludowej. Tylko u starszych kandydatów może w razie braku takiego świadectwa uwolnienia nastąpić przyjęcie na podstawie osobnego egzaminu wstępnego.

ryałów do pracy; uczenie nadzwyczajne mają się same zaopatrzyć w te materiały, a w razie gdy je otrzymają w szkole, mają za nie zwrócić cenę zakupu. Roboty bieżące uczenie stanowią ich własność; wyroby skończone uczenie stają się własnością szkoły. Na wystawę robót szkolnych obowiązane są także uczenie nadzwyczajne roboty swoje oddawać.

Przy końcu każdego roku szkolnego otrzymują uczenie zwyczajne świadectwo roczne, a po odbyciu nauki absolutorium. Uczenie mogą na żądanie otrzymać świadectwo frekwencyjne; jeżeli uczenica nadzwyczajna zda egzamin z przedmiotów poszczególnych, natenczas otrzymuje świadectwo potwierdzające wynik tego egzaminu.

3. Sale publiczne rysunków i modelowania.

Do sal publicznych rysunku i modelowania przyjmuje się w miarę miejsca każdego, kto wykaże się, że przekroczył prawem przepisany wiek szkolny. Nauka stosuje się w każdym przypadku do potrzeb frekwentantów, lecz Dyrekeya w porozumieniu z nauczycielami czuwa nad tem, żeby tok nauki odpowiadał wymaganiom instrukcyi systematycznej.

Czesne wynosi 5 zł. za każdy rok szkolny; na wniosek Dyrekeyi może wyjątkowo nastąpić uwolnienie od opłaty czesnego przez c. k. Radę szkolną krajową.

Frekwentanci mają się zaopatrzyć w przybory do rysowania i modelowania; wzorów i modeli dostarcza szkoła.

Frekwentanci otrzymują na żądanie świadectwa frekwencyjne od Dyrekeyi.

4. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Do szkoły przemysłowej uzupełniającej przyjmuje się uczniów którzy: 1. ukończyli z dobrym postępem naukę przygotowawczą (kurs przygotowawczy i pierwszą klasę) w ogólnej szkole uzupełniającej przemysłowej (allgemeine Fortbildungsschule); 2. wykazują się świadectwem ukończonej z dobrym postępem klasy

drugiej szkoły średniej*); 3 okazać przy egzaminie wstępnym przygotowanie, odpowiadające warunkowi pod 1. Nauka w tej szkole jest bezpłatna; przyborów do pisania, rysowania i modelowania dla ubogich uczniów dostarcza szkoła z funduszu, przeznaczonego na ten cel przez gminę miasta Lwowa.

Dyrekeyi przysłuża prawo żądania od pracodawcy oświadczenia ustnego lub pisemnego, że swemu terminatorowi pozostawi czas, potrzebny na naukę szkolną. Uczniowie są obowiązani uczęszczać na naukę według planu tej szkoły.

Po upływie pierwszego roku szkolnego uczeń otrzymuje wykaz pilności i postępu, a po skończeniu nauki dwuletniej, świadectwo za cały czas nauki. Uczniom, posiadającym takie świadectwo, wolno uczęszczać nadal przez czas nieograniczony na naukę rysunku lub modelowania.

*) Uczniowie (terminatorzy), którzy ukończyli z dobrym postępem VI. klasę szkoły ludowej mogą być do szkoły przemysłowej uzupełniającej także przyjęci.

III. PLAN NAUKI.

a) Szkoła dla przemysłu
murarskiego, ciesielskiego i kamieniarskiego.(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego e. k. Ministerstwa Wyznań
i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13177).

Kurs zimowy	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla		
		Murarzy	Cieśli	Kamieniarzy
I.	Język polski	3		
	Język niemiecki	2		
	Rachunki	5		
	Geometrya	3		
	Rysunki geometryczne	7		
	Fizyka i chemia	2		
	Rysunki wolnорęczne	8		
	Kaligrafia	2		
	Konstrukcje budownicze	4		
	Rysunki budownicze	4		
	Razem	40		
II.	Język polski	3		3
	Język niemiecki	2		2
	Arytmetyka i algebra	5		5
	Nauka o rzutach i cieniach	3		3
	Rysunki geometryczne	5		5
	Fizyka i chemia	3		3
	Rysunki wolnорęczne	6		6
	Kaligrafia	2		2
	Konstrukcje budownicze	5		3
	Rysunki budownicze	8		6
	Modelowanie	—		4
	Razem	42		42
III.	Język polski (stylistyka przemysłowa)	3	3	3
	Język niemiecki (stylistyka przemysłowa)	2	2	2
	Prowadzenie ksiąg	2	2	2
	Nauka o rzutach i cieniach	2	2	2
	Rysunki geometryczne	4	4	4
	Rysunki wolnорęczne	6	6	6
	Konstrukcje budownicze	5	5	4
	Rysunki budownicze	12	12	8
	Formy architektoniczne	2	2	2
	Rysunki architektoniczne	4	4	4
	Modelowanie	—	—	5
	Razem	42	42	42

Kurs zimowy	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla		
		Murarzy	Cieśli	Kamieniarzy
IV.	Język polski	2	2	2
	Rysunki wolnорęczne	6	6	6
	Konstrukcje budownicze	2	—	—
	Projektowanie (wykład)	4	—	—
	Projektowanie (rysunki)	14	20	20
	Miernictwo	3	3	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	—	4	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	—	6	—
	Ekonomia budownicza i ustawy budownicze	3	3	—
	Budownictwo wiejskie	2	2	—
	Modelowanie	—	—	12
V.	Formy architektoniczne (wykład)	2	—	2
	Formy architektoniczne (rysunki)	4	—	4
	Razem	42	46	46
	Rysunki wolnорęczne	8	—	—
	Projektowanie (wykład)	2	—	—
	Projektowanie (rysunki)	26	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (wykład) . .	4	—	—
	Budownictwo drogowe i wodne (rysunki) . .	6	—	—
	Razem	46	—	—

b) Szkoła stolarstwa i ślusarstwa budowlanego
połączona z warsztatami.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty
z dnia 8. października 1896 L. 18979.)

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole dla	
		Stolarzy	Ślusarzy
		budowlanych	
I.	Język polski i geografia	3	
	Język niemiecki	3	
	Rachunki	2	
	Fizyka i chemia	2	
	Geometria	2	
	Rysunki geometryczne	4	
	Rysunki wolnорęczne	7	
	Kaligrafia	2	
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	32	
	Razem . . .	57	
II.	Język polski	3	
	Język niemiecki	2	
	Fizyka i chemia	1	
	Nauka o rzutach i cieniach	3	
	Rysunki geometryczne	5	
	Rachunki	2	
	Technologia	2	
	Rysunki wolnорęczne	7	
	Nauka o formach (wykład)	1	
	Nauka o formach (rysunki)	1	
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	30	
	Razem . . .	57	
III.	Język polski	2	
	Język niemiecki	2	
	Buchalteria	2	
	Rachunki przemysłowe i układanie kosztorysów	2	
	Nauka o formach architektonicznych (wykład)	2	
	Nauka o formach architektonicznych (rysunki)	4	
	Rysunki zawodowe	8	
	Budownictwo (wykład)	2	
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku) .	33	
	Razem . . .	57	

c) Szkoła dla przemysłu artystycznego

w połączeniu z warsztatami dla stolarstwa meblowego, snycerstwa, tokarstwa i ślusarstwa artystycznego, wraz ze szkołą zawodową malarstwa dekoracyjnego i rzeźby dekor.

(Plan nauki zatwierdz. reskryptem Wys. c. k. Min. Wyzn. i. Ośw. z dnia 8. października 1896 t. 18979.)

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole					
		Malarstwo dekoracyj.	Rzeźbiarst. dekoracyj.	Stolarstwa	Snycerstwa	Tokarstwa	Ślusarstwa
I.	Język polski i geografia	3	3	3	3	3	3
	Język niemiecki	3	3	3	3	3	3
	Rachunki	2	2	2	2	2	2
	Fizyka i chemia	2	2	2	2	2	2
	Geometrya	2	2	2	2	2	2
	Rysunki geometryczne	4	4	4	4	4	4
	Rysunki wolnорęczne	22	7	7	7	7	7
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	18	—	6	—	—
	Kaligrafia	2	2	2	2	2	2
Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)		—	—	32	26	32	32
Razem		40	43	57	57	57	57
II.	Język polski	3	3	3	3	3	3
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Fizyka i chemia	1	1	1	1	1	1
	Nauka o rzutach i cieniach (wykład)	3	3	3	3	3	3
	Rysunki geometryczne	5	5	5	5	5	5
	Rachunki	2	2	2	2	2	2
	Technologia	2	2	2	2	2	2
	Rysunki wolnорęczne	7	7	7	7	7	7
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	22	—	6	—	6
	Malarstwo dekoracyjne	10	—	—	—	—	—
	Nauka o formach } (wykład)	1	1	1	1	1	1
	ornamentalnych } (rysunki)	3	1	1	1	1	1
	Nauka o barwach	2	—	—	—	—	—
	Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)	—	—	30	24	30	24
Razem		41	49	57	57	57	57
III.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Język niemiecki	2	2	2	2	2	2
	Buchalterya	2	2	2	2	2	2
	Rach. przem. i układanie kosztorysów	2	2	2	2	2	2
	Nauka o formach } (wykład)	2	2	2	2	2	2
	architektonicznych } (rysunki)	4	4	4	4	4	4
	Rysunki zawodowe	—	—	8	8	8	8
	Rzeźbiarstwo dekoracyjne (modelow.)	—	38	—	6	—	6
	Nauka o formach } (wykład)	1	—	—	—	—	—
	ornamentalnych } (rysunki)	1	—	—	—	—	—
	Anatomia	1	1	—	1	—	—
	Rysunki z modelu	9	—	—	—	—	—
	Malarstwo dekoracyjne	20	—	—	—	—	—
	Perspektywa } (wykład)	1	—	—	—	—	—
	} (rysunki)	2	—	—	—	—	—
Prace warsztatowe (przeciętnie w roku)		—	—	35	28	35	29
Razem		49	53	57	57	57	57

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole					
		Malarstwa dekoracyj.	Rzeźbiarst. dekoracyj.	Stolarstwa	Snycerstwa	Tokarstwa	Ślusarstwa
IV.	Język polski	2	2	2	2	2	2
	Rysunki zawodowe	—	10	10	10	10	10
	Rzeźbiarstwo dekorac. (modelowanie)	—	40	—	6	—	6
	Rysunki z natury	10	—	—	—	—	—
	Malarstwo dekoracyjne	18	—	—	—	—	—
	Projektowanie kosztorysów	8	—	—	—	—	—
	Praktyczne ćwiczenia	10	—	—	—	—	—
	Prace w warsztatach (przeciętnie w roku)	—	—	45	39	45	39
	Razem . . .	48	52	57	57	57	57

d) Szkoła hafciarstwa i koronkarstwa.

(Plan nauki zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 8. października 1896 L. 18979).

Kurs roczny	Przedmiot	Ilość godzin tygodniowo w szkole	
		Haftów	Koronek
I.	Rysunki wolnoręczne	8	6
	Rysunki kroju	1	1
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	23½	29½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem . .	36½	36½
II.	Rysunki wolnoręczne i zawodowe	8	6
	Rysunki kroju	1	1
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	23½	29½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem . .	36½	36½
III.	Rysunki zawodowe	8	6
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	24½	30½
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem . .	36½	36½
IV.	Rysunki zawodowe	8	—
	Roboty ręczne (przeciętnie w roku)	24½	—
	Prowadzenie zapisków książkowych	2	—
	Przenoszenie wzorów na materye	2	—
	Razem . .	36½	—

IV. PROGRAM NAUKI

A) W SZKOLE DLA PRZEMYSŁU BUDOWLANEGO

(zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań
i Oświecenia z dnia 4. czerwca 1895 L. 13.177)

na oddziale

- a) dla murarstwa,
- b) dla ciesielstwa,
- c) dla kamieniarstwa.

Język niemiecki

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Ćwiczenia w głośnem i poprawnem czytaniu, ćwiczenia w rozmowie na podstawie podręcznika, z zakresu życia codziennego i przemysłowego.

Ćwiczenia w poprawnem powtarzaniu czytanych ustępów. Okolicznościowe powtarzanie gramatycznych reguł.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

Pisemne wypracowania i zadania w klasie ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb przemysłowca.

II. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Opowiadania ustępów ciągłej treści. Ćwiczenia w rozmowie. Uczenie się na pamięć stosownych ustępów. Wypracowania pisemne z zakresu przemysłu.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

III. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg i zakończenie stylistyki przemysłowej. Ćwiczenia w rozmowie.

Przy nauce posługuje się nauczyciel językiem niemieckim.

Język polski

I. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Ćwiczenia w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu ustępów czytanych treści opowiadającej i historycznej z podręcznika. Zadania szkolne tylko w klasie robione. Streszczanie czytanych w klasie ustępów w formie opowiadającej. Najważniejsze wiadomości z oro-, hydro- i topografii, ze szczególnem uwzględnieniem Europy, a przedewszystkiem monarchii austriacko-węgierskiej, tudzież Galicji.

II. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg ćwiczeń w objaśnianiu i opowiadaniu życiorysów znakomitych ludzi z zakresu rzemiosł, przemysłu, historii tudzież ważnych pod względem technicznym wynalazków.

Język polski i stylistyka przemysłowa

w e wszystkich oddziałach wspólnie.

III. Kurs półroczny

(3 godziny tygodniowo).

Styl w listach, tytułowania, adresy, podania do władz i t. p. Objaśnianie trudniejszych ustępów z podręcznika. Jako zadania szkolne używają się do wypracowania z zakresu przemysłu na papierze listowym i na odnośnych oryginalnych formularzach.

IV. Kurs półroczny

(2 godziny tygodniowo).

Dalszy ciąg wypracowań ze stylistyki przemysłowej. Czytanie z podręcznika ustępów dotyczących albo specjalnych zawodów ucznia, lub z nimi w związku będących, albo odnoszących się do ogólnego wykształcenia.

Rachunki

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(5 godzin tygodniowo).

Układ metryczny, cztery działania liczbami dziesiętnymi, niemianowanemi i mianowanemi; mnożenie i dzielenie przez 10, 100, 1000 i t. d. Określenie i obliczanie procentu i promille. Sprowadzenie liczb wielorakich do jednego miana i odwrotnie. Rachunek wnioskowania. Praktyka włoska. Średnia arytmetyczna. Liczne ćwiczenia szkolne rachunkowe, odnoszące się do 4 działań liczbami dziesiętnymi, wzięte z zakresu analizy cen budowlanych. Obliczania przy oszacowaniu realności w sprawach hipoteki, ksiąg gruntowych lub kupna i dla celów asekuracji. Amortyzacya budynku. Rachunki z zakresu kasy chorych. O ułamkach zwyczajnych. Zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne. Podzielność liczb. Skracanie i rozszerzanie ułamków. Cztery działania ułamkami zwyczajnymi. O stosunkach prostych, odwrotnych i złożonych. Reguła trzech i rachunek procentu. O liczbach stosunkowych i ich zastosowaniu. Rozwiązywanie równań liczebnych pierwszego stopnia z jedną niewiadomą. Zastosowanie równań. Rozwiązywanie tak zwanych zagadnień algebraicznych z jedną niewiadomą.

Geometrya

we wszystkich oddziałach wspólnie.

I. Kurs półroczny

(tygodniowo 3 godziny wykładu, 7 godzin rysunków).

Wykład. Zasadnicze pojęcie o bryłach, powierzchniach i liniach. O kątach. Figury płaskie. Przystawanie i podobieństwo figur płaskich. O trójkątach i czworokątach. O wielokątach i kole. O bryłach prostych. Konstrukcyje linii prostopadłych i równoległych. Przenoszenie kątów; kopiowanie figur. Konstrukcyje elipsy, linii jajowej, koszarowej, spiralnej i ślimacznicy. Rysowanie figur i brył w pewnej skali.

Rysunki geometryczne. Objasnianie sposobów użycia różnych narzędzi rysowniczych. Ćwiczenia w wyciąganiu grafionem linii prostych i łuków. Szrafirowanie. Nakładanie płaszczyzn farbami. Ornamenta geometryczne.

Rysunki wolnорęczne.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 8 godzin).

Geometryczny i stylizowany ornament roślinny, tudzież połączenie obu ornamentów, częścią według wzorów rysowanych na tablicy szkolnej, częścią według wzorów na papierze. Przy wykonaniu zwraca się uwagę na staranne wykończanie konturów, najprzód w ołówku później tuszem i piórem. Wszystkie proste wyciągają się linią.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Rysowanie ornamentów płaskich. Sposób wykonania: Wyciąganie konturów tuszem. Cieniowanie metodą wiszerekową i zakładanie cieniów ołówkiem lub kredką bez zacierania, wreszcie nakładanie w płaszczyznach farbami przeźroczystymi. Rysowanie z wolnej ręki brył geometrycznych na podstawie zasad perspektywy, według stosownych modeli w odpowiednim stopniowaniu. Objasnianie zjawisk perspektywy i oświetlenia.

III. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Dalszy ciąg rysowania perspektywicznego z natury: brył liści akantusowych, rozet, cokółów, grzemsów i t. p. Rysowanie ornamentów z modeli plastycznych. Cieniowanie wykonywa się za pomocą ołówka i farby w sposób najprostsz.

IV. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 6 godzin).

Dalszy ciąg rysowania podług modeli gipsowych jak: gzem-sów, kapiteli, pilastrów, ornamentów, fryzów, wolnych zakoń-czeń i t. p. Wszystkie przedmioty wykonywa się farbą, piórem gęsim i trzciniowem w rozmiarach powiększonych lub pomniej-szonych.

V. Kurs półroczny

w oddziale a)

(tygodniowo 8 godzin).

Projektowanie ornamentów budowlanych w rozmaitych stylach i według rozmaitych metod.

Kaligrafia.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Ćwiczenia w zwykłym piśmie łacińskim i niemieckim, tudzież w pisaniu liczb arabskich i rzymskich. Pismo igielkowe i rondowe.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Dalszy ciąg ćwiczeń w piśmie rondowym, igielkowym i blokowym.

Nauki przyrodnicze.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny).

Objaśnienie zjawisk w przyrodzie. Ciało fizyczne i jego własności ogólne. Własność ciał stałych, płynnych i lotnych. Najważniejsze wiadomości z nauki o cieple. O sile, ruchu i równowadze ciał. Środek ciężkości. O pracy mechanicznej. Maszyny proste i ich zastosowanie. Motory wodne i parowe. Niektóre wiadomości z geografii fizycznej.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 3 godziny).

Zasadnicze wiadomości z nauki o głosie i świetle. Ucho i oko. O magnetyzmie i elektryczności ze szczególnem uwzględnieniem zastosowania w praktyce. Galwanoplastyka. Dzwonki elektryczne i motory elektryczne. Zjawiska chemiczne. O ciałach chemicznie pojedynczych i złożonych. Opis najważniejszych ciał, mających zastosowanie w przemyśle i sposób ich otrzymywania.

Miernictwo.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach a) i b)

(tygodniowo 3 godziny).

Wytyczanie i pomiar linii prostej. Łaty, łańcuchy, taśmy. Wytyczanie kątów. Węgielnice. Zdjęcie i pomiar mniejszych obszarów. Stolik mierniczy. Libela i luneta. Niwelowanie i instrument niwelacyjny. Zadania praktyczne w polu.

Nauka o rzutach i cieniach.

II. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 3 godziny wykładu i 5 godzin rysunków).

Rzuty punktu, linii prostej i płaszczyzny. Rzuty brył i ich siatki. Siatki dachów. Przenikanie brył.

III. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Konstrukcja cieniów własnych i rzuconych ze szczególnem uwzględnieniem form, nadarzających się w zawodzie ucznia.

Perspektywa równoległa i rzuty aksonometryczne.

Budownictwo.

I. Kurs półroczny

we wszystkich oddziałach wspólnie

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Oznaczenia techniczne, przyjęte w budownictwie. Materiały budowlane (kamień i drzewo). Rodzaje murów. Wytrzymałość murów. Wyznaczenie grubości murów. Wzmocnianie murów. Wiązania kamienne. Mury z kamieni polnych łamanych i ciosowych. Mury z cegieł i ich rodzaje. Posadzki i sufity. Żelazo i inne materiały, używane w przemyśle budowlanym. Niektóre zwykłe połączenia żelazne.

Rysunki budowlane. Szczegółowe przedstawienie treści nauki w rysunkach, wykonanych w sposób techniczny, używany w praktyce z odpowiedniem oznaczeniem wymiarów na podstawie danych zadań i ćwiczeń.

II. Kurs półroczny

w oddziałach *a)* i *b)*

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 8 godzin rysunków).

Dalszy ciąg konstrukcji budowlanych. Wysady i filary w murach, filary okienne, drzwiowe i wolno stojące. Mury ko-

minowe i wentylacyjne. Kominy fabryczne. Mury izolacyjne. Mury z pustych cegieł. Mury ozdobne i cokóły. Wyznaczenie rozmiarów belek i innego drzewa budulcowego. Wzmacnianie belek. Ściany z drzewa i ściany ryglowe. Pokłady belek. Konstrukcje stropów drewnianych i podłóg. Różne konstrukcje więzby dachowej, gzemsy okapowe i zakładanie rynien. Konstrukcja i obliczanie schodów z kamienia i drzewa. Konstrukcje sklepień, otworów okiennych i drzwiowych. Łuki, mury oporowe. Pojęcie linii ciśnienia.

W oddziale c)

(tygodniowo 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków).

Szczegółowe objaśnianie własności i znachodzenia się kamieni naturalnych, ze szczególnem uwzględnieniem stosunków miejscowych: Zaprawy i kity. Narzędzia kamieniarskie. Sposoby wydobywania kamieni w łomach. Konstrukcje schodów z kamienia ciosowego. Obliczania schodów. Osadzanie stopni i obrabionych kamieni ciosowych. Szablony.

Rysunki we wszystkich oddziałach wspólnie.

Szczegółowe opracowanie rysunkowe przedmiotu wykładanego według danych programów i szkiców w sposób używany w praktyce, z uwzględnieniem oddziału, do którego uczeń należy.

III. Kurs półroczny

w oddziale a)

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 12 godzin rysunków).

Dalszy ciąg nauki o konstrukcjach sklepień. Sposób przedstawiania ich w planach budowlanych. Sklepienie kolebkowe, krzyżowe, klasztorne, nieckowe, zwierciadlane i kopułowe. Sklepienia pruskie i czeskie. Sklepienia pomiędzy trawersami i gurtami. Zakładanie okien piwnicznych, zasklepianie kurytarzy. Krążyny pod łuki i sklepienia. Stropy ogniotrwałe. Balkony i okna z użyciem żelaza.

W oddziale b)

(tygodniowo 5 godzin wykładu i 12 godzin rysunków).

Dalszy ciąg konstrukcji drewnianych, wiązania wiszące i rozpierające. Rusztowania. Konstrukcje dachów skombinowa-

nych na większe rozpiętości. Dachy mansardowe, wieżowe i kopułowe. Konstrukcje schodów drewnianych w trudniejszych wypadkach.

w oddziale c)

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 8 godzin rysunków).

Sposób wykonywania balkonów, gzemśów, obramień okiennych i drzwiowych w kamieniu, Sposoby osadzania kamieniosowych z użyciem zwykłych do tego przyrządów. Gotyckie laskowanie i gotyckie sklepienie z gurtami kamiennymi.

Rysunki w oddziałach a), b), c wspólnie jak na II. kursie półrocznym.

IV. Kurs półroczny

(tygodniowo 2 godzin wykładu).

Urządzenia wewnętrzne. Zakładanie wychodków różnych systemów i konstrukcyi. Klosety wodne, systemy wywożenia ekskrementów, kanały i beczki kloakowe. Komórki wychodkowe. Okna, drzwi, bramy, sposób ich wykonywania i osadzania. Ogrzewanie i przewietrzanie pomieszczeń. Piece, ogniska, piece do pieczenia, zamurowanie kotłów parowych. Oświetlanie, wodociągi, zakładanie studzien.

Algebra i arytmetyka.

II. Kurs półroczny

w oddziałach a), b), c),

(tygodniowo 5 godzin).

Cztery działania algebraiczne. Działania na ułamkach algebraicznych. Równania algebraiczne stopnia pierwszego z jedną i dwiema niewiadomymi. Powierzchnia kwadratu. Wprowadzenie pojęcia drugiej potęgi. Wyciąganie drugiego pierwiastka. Twierdzenie Pytagorasa i jego zastosowania. Ogólne formuły do obliczania powierzchni figur płaskich i zastosowanie tych formuł do zagadnień praktycznych. Wyszukiwanie pojedynczych elementów z tych formuł ogólnych. Objętość sześcianu. Pojęcie trzeciej potęgi. Wyciąganie trzeciego pierwiastka. Ogólne formuły

do obliczania objętości brył geometrycznych i zastosowanie tych formuł do zagadnień z praktyki budowlanej. Obliczanie ciężaru bezwzględnego z objętości i ciężaru gatunkowego z zastosowaniem do obliczenia przekroju filarów murowanych dla danego obciążenia. Ćwiczenia rachunkowe mające na celu wprawę w zastosowaniu wzorów algebraicznych mechaniki budowniczej, a mianowicie wzorów na wytrzymałość belek, dźwigarów i sklepień według danych formuł. Pojęcie o obliczaniach z zakresu ogrzewania i powietrzania pomieszczeń według danych wzorów.

Buchalterya.

III. Kurs półroczny

w oddziałach *a)*, *b)*, *c)*,

(tygodniowo 2 godziny).

Zasadnicze wiadomości o wekslach. Objasnienie ksiąg rachunkowych niezbędnych w przemyśle budowlanym. Praktyczne ćwiczenia w zapisywaniu i zamykaniu ksiąg rachunkowych, tudzież zestawienie rocznego bilansu

Nauka o formach architektonicznych.

III. Kurs półroczny

w oddziałach *a)*, *b)*, *c)*,

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Pojęcie form architektonicznych w porównaniu z geometrycznymi. Konieczność połączenia form architektonicznych z konstrukcją. Różne sposoby rysowania, charakterystyka elementów architektonicznych w rozmaitych stylach. Zewnętrzna strona budowli. Podbudowa, ściana, odgraniczenie i podział płaszczyzny ściennej. Podział w kierunku poziomym: gzymsy cokółowe, parapetowe. Podział w kierunku pionowym: lizeny, filary, pilastry. Otwory w murach i ich ukształtowanie architektoniczne. Szczegóły architektoniczne.

Rysunki. Przedstawienie na rysunku przedmiotu nauki, podług odnośnych programów i szkiców z zastosowaniem tychże do zawodu ucznia. Rysowanie elementów architektonicznych,

gzemów oraz poszczególnych motywów architektonicznych. Szczegóły w naturalnej wielkości. Ćwiczenia w zdjęciach szczegółów architektonicznych z natury.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach *a*), *c*),

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków).

Porządki architektoniczne. Kolumna, filar i pilaster, jako motywa architektoniczne podziału w kierunku pionowym. Dolna średnica jako miara zasadnicza do członkowania architektonicznego. Rodzaje stylów. Krótki pogląd na styl w czasach greckich, rzymskich i w czasie odrodzenia (renesansu). Zasady w porządkach rzymskich i z czasów renesansu podług Vignoli. Porządek tokański, dorycki, joński i koryncki. Kapitele złożone (kompozytowe). Ukształtowanie facyat, rozczłonkowanie facyat w kierunku pionowym. Domy parterowe i kilkopiętrowe. Rozczłonkowanie facyaty w kierunku poziomym. Członki wiążące, podział okien, ryzality (wysady), lizeny, pilastry. Górne zakończenia budowli. Zastosowanie ornamentu na całym budynku. Czyistość stylu.

Rysunki. Szczegółowe przedstawienie w rysunkach przedmiotu wykładanego według danych programów i szkiców stosownie do zawodu poszczególnych uczniów. Rysowanie porządków architektonicznych. Facyaty, różne szczegóły, tablice pamiątkowe, pomniki, nagrobki i t. p.

Ćwiczenia w zdjęciach z natury przedmiotów architektonicznych i szczegółów.

Modelowanie.

II. Kurs półroczny

w oddziale *c*),

(tygodniowo 4 godziny).

Kopiowanie w glinie najprostszych motywów liściowych z modeli gipsowych.

III. Kurs półroczny

w oddziale c),

(tygodniowo 5 godzin).

Kopiowanie trudniejszych ornamentów z modeli gipsowych, oraz ćwiczenia w modelowaniu wprost w gipsie dłutem ornamentowanych motywów architektonicznych, jak: gzemsy, ukończenia, wnęki i t. p.

IV. Kurs półroczny

w oddziale c),

(tygodniowo 12 godzin)

Dalszy ciąg ćwiczeń z III. kursu półrocznego. Uczniowie zdolniejsi kopiuja części ciała ludzkiego i zwierzęcego, celem użycia ich w kompozycjach ornamentalnych.

Ekonomia budownicza.

IV. Kurs półroczny

w oddziałach a) i b),

(tygodniowo 3 godziny).

Roboty poprzedzające rozpoczęcie budowy: Projekt, kosztorys, kontrakt, podanie o konsens, komisya budowlana, oddanie robót.

Roboty podczas wykonania budowy: kierownictwo i prowadzenie budowli. Roboty po ukończeniu budowy: zamknięcie rachunków, kolaudacya.

Nauka odbywa się na podstawie przepisów obowiązującej ustawy budowniczo-policyjnej i wymagań higieny.

Sporządzanie kosztorysów do mniejszych projektów.

Budownictwo wiejskie.

IV. Kurs półroczny

w oddziale a) i b).

Zakładanie budynków gospodarczych jak: stodoła, piwnic, szop, stajen, obór, owczarni, chlewów, kurników, cieplarni, lo-

downi, z zastosowaniem się do miejscowych stosunków i racjonalnego sposobu wykonania.

Z tego zakresu wykonywa się projekta w godzinach rysunkowych na IV., względnie na V. kursie półrocznym.

Budownictwo drogowe i wodne.

IV. Kurs półroczny w oddziale b)

V. „ „ „ „ a)

(tygodniowo 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków).

Budownictwo drogowe.

Cel, korzyści i podział dróg. Spad i szerokość drogi. Profil podłużny i poprzeczny. Szkarpy i ich ubezpieczenie. Rowy i przepusty. Konstrukcja zwyczajnych mostów belkowych i filarów mostowych z drzewa, mosty kamienne.

Budownictwo wodne.

Ubezpieczenie brzegów, ostrogi, tamy, opaski, przekopy i groble. Jazy drewniane i murowane, szluzy. Zbiorniki wody, klanzy.

Opracowanie różnych łatwych zdań praktycznych z kosztorysami.

Projektowanie budowli.

IV. Kurs półroczny

w oddziale a)

(tygodniowo 4 godziny wykładu).

Zakładanie budynków w ogólności. Wymagania, jakie się stawia do dobrych pomieszczeń pod względem higieny i użytkowania ubikacji, rozmieszczenia mebli, pieców, drzwi i okien. Zakładanie wejść, wjazdów, westybulów, schodów, wychodków. Łączenie ubikacji między sobą. Ubikacje mieszkalne, gospodarcze, publiczne lokale, sklepy.

Rysunki z projektowania

w oddziale a)

(tygodniowo 14 godzin).

Projektowanie domów wiejskich dla robotników i dworców, skromniejszych budynków szkolnych, według danych pro-

gramów i szkiców w prostych liniach. Specyalne opracowanie projektów odbywa się w sposób w praktyce używany.

w oddziale *b*),

(tygodniowo 20 godzin rysunków).

Projektowanie skombinowanych wiązań dachowych, domów drewnianych i ryglowych z zakresu budowli wiejskich. Projektowanie domów na przednieściach, zakładanie werand, altan, dymników, balkonów, kurników i t. p., w sposób taki sam, jak w oddziale *a*).

w oddziale *c*).

(tygodniowo 20 godzin rysunków).

Projektowanie obramień drzwiowych i okiennych, portali, balkonów, konsol, nagrobków, studzien, waz, cokołów i t. p. z wykonaniem odnośnych szczegółów i szablonów w naturalnej wielkości. Sporządzanie wykazów materiału odnośnych robót.

V. Kurs półroczny

w oddziale *a*)

(tygodniowo 2 godziny wykładu i 26 godzin rysunków),

Projektowanie skromniejszych domów miejskich w większym zakresie i o kilku piętrach. Projektowanie skromniejszych will i domów z publicznymi lokalami, sklepami i warsztatami. Przebudowania budynków i zdarzające się przytem roboty.

Sposób rysowania odpowiada zupełnie sposobowi w praktyce używanemu.

PROGRAM NAUKI

B) W SZKOLACH ZAWODOWYCH DLA ŚLUSARSTWA
I STOLARSTWA BUDOWLANEGO

oraz

C) DLA WSZYSTKICH SZKÓŁ ZAWODOWYCH PRZEMY-
ŚLU ARTYSTYCZNEGO

*(zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań
i Oświecenia z dnia 8. października 1896 L. 18979).*

Język polski*)

I. Rok. Włącznie z geografią 3 godziny tygodniowo.

Ćwiczenia w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu ustępów treści opowiadającej, opisującej i historycznej. Najważniejsze wiadomości z oro- hydro- i topografii kuli ziemskiej, z szczególnem uwzględnieniem Europy a mianowicie monarchii austriacko-węgierskiej. Rozwój przemysłowy i stosunków handlowo-przemysłowych poszczególnych narodów i krajów monarchii.

Jako zadania szkolne: Krótkie streszczenie czytanych ustępów w formie opowiadającej.

II. Rok. 3 godziny tygodniowo.

Dalszy ciąg ćwiczeń w czytaniu, objaśnianiu i opowiadaniu życiorysów wybitnych mężów na polu przemysłu, rozwoju rzemioł i ważniejszych wynalazków technicznych. Monografie historyczne. Zadania szkolne z zakresu czytanych ustępów. Początki stylistyki kupieckiej i przemysłowej.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

W jednej godzinie ćwiczenia w pisaniu listów kupieckich, tytułów, adresów, podań do władz itp.

W drugiej godzinie czytanie i przerabianie trudniejszych ustępów z podręcznika, tak treści ekonomicznej, jakoteż dotyczących ogólnego wykształcenia.

*) Tam gdzie szkoła zawodowa nie jest wyraźnie zaznaczoną, odbywa się nauka na wszystkich działach wspólnie.

Zadania: Wypracowania podań, kwitów i innych dokumentów na odnośnych oryginalnych formularzach. Od czasu do czasu wypracowania szkolne na temat wolny, z zakresu lektury szkolnej.

IV. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Dalszy ciąg i uzupełnienie wypracowań z III. roku.

Język niemiecki.

I. Rok. 3 godziny tygodniowo.

Czytanie i objaśnianie łatwiejszych ustępów niemieckich ciągłej treści. Krótkie pytania i odpowiedzi z czytanych ustępów. Uczenie się na pamięć ustępów czytanych. Opowiadanie a względnie streszczanie czytanych ustępów. Ćwiczenia w rozmowach z zakresu handlu i przemysłu. Tłumaczenie na polskie i okolicznościowe powtarzanie odnośnych reguł gramatycznych.

Szkolne wypracowania pisemne. Ćwiczenia ortograficzne z uwzględnieniem obcych wyrażeń, powtarzających się w życiu przemysłowem. Odpowiedzi na stawiane pytania z lektury. Swobodne streszczanie ustępów czytanych, a od czasu do czasu tłumaczenia z polskiego, zastosowane do lektury.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo

Czytanie, objaśnianie, streszczanie, uczenie się na pamięć i tłumaczenie niemieckich ustępów tak treści historycznej, jakoteż z zakresu handlu i przemysłu. Pogadanki jak na I. roku. Pisemne wypracowania szkolne. Streszczanie ustępów czytanych.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Najważniejsze wiadomości z korespondencji i stylistyki kupieckiej wraz z objaśnieniem i pisanem urzędowych formularzy. Czytanie stosownych ustępów i streszczanie tychże z podręcznika.

Rachunki.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Austriackie miary i wagi. Waluta krajowa i monety zagraniczne; cztery działania liczbami całkowitemi i ułamkami dziesiętnymi; podzielność liczb, największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność. Cztery działania ułamkami

zwyczajnymi i zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne. Zamiana liczb wielorakich na jednomienne i odwrotnie. Stosunki i proporcje, reguła trzech; praktyka włoska, rachunek spółki, reguła mieszaniny, reguła łańcuchowa, rachunek procentu i terminu. Brutto, tara, rabat i skonto.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Obliczenie powierzchni figur płaskich i objętości brył geometrycznych. Określenie drugiej i trzeciej potęgi. Wyciąganie pierwiastków kwadratowych i sześciennych. Przerabianie licznych przykładów z praktyki przemysłowej i z materiału naukowego I. roku.

Rachunki przemysłowe i układanie kosztorysów.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Obliczanie cen zakupu materiałów surowych na podstawie danych faktur i obliczanie cen sprzedaży wyrobów gotowych, z uwzględnieniem wszystkich ważnych momentów. Układanie kosztorysów.

Buchalterya.

III. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Określenie i znaczenie weksłu. Objasnienie, urządzenie i prowadzenie najważniejszych ksiąg rachunkowych przemysłowca, w połączeniu z praktycznymi ćwiczeniami w zapisywaniu i zamykaniu ksiąg, tudzież zestawienie rocznego bilansu.

Geometrya i rysunki geometryczne.

I. Rok. 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków tygodniowo.

Zasadnicze pojęcia o liniach, powierzchniach i kątach. Przystawanie figur wraz z zastosowaniem. Umiarowe wielokąty. Obliczenia koła, obwodu i powierzchni figur płaskich.

Twierdzenie Pythagorasa i jego zastosowanie. Podobieństwo figur i tegoż zastosowanie.

Rysunki geometryczne obejmują:

Objasnienie sposobu użycia potrzebnych narzędzi rysowniczych, najważniejsze zadania konstrukcyjne z planimetrii. Używane konstrukcje elipsy, linii kosзовych i spiralnych. Ćwiczenia w użyciu podziałek (powiększanie i pomniejszanie). Kombinacje form geometrycznych w celu zdobienia płaszczyzn. Nakładanie płaszczyzn farbami.

Nauka o rzutach i cieniach.

II. Rok. 3 godziny wykładu, 5 godzin rysunków tygodniowo.

Zasadnicze pojęcia o rzutach w ogóle na podstawie poglądu i z modeli. Rzuty punktu i prostej. Przedstawienie płaszczyzny. Najważniejsze zasadnicze zadania, dotyczące punktu, prostej i płaszczyzny i ich wzajemnych związków, o ile one ważne są w praktyce. Przedstawienie linii krzywych a w szczególności koła i linii śrubowej. Przedstawienie brył w różnych położeniach względem płaszczyzny rzutowej. Przekroje płaskie i przenikania brył na podstawie zagadnień praktycznych.

Rozwijanie powierzchni brył geometrycznych. Przybliżone rozwijanie powierzchni brył obrotowych. Rzuty ukośne i zdjęcia z modeli przedmiotów naturalnej wielkości w rozmaitych podziałkach. Konstrukcja cieniów własnych i rzuconych ze szczególnem uwzględnieniem form zdarzających się w zawodzie ucznia.

Fizyka i chemia.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Objaśnienie zjawisk w przyrodzie. Ciała fizyczne i jego własności ogólne. Własności ciał stałych, płynnych i lotnych. Najważniejsze wiadomości z nauki o cieple. Ruch i równowaga ciał. Środek ciężkości. Praca mechaniki. Maszyny proste i ich zastosowanie. Różne motory. Zasadnicze wiadomości z nauki o głosie i o powietrzu. Narzędzia głosu. Ucho i oko. Zasadnicze wiadomości i praktyczne użycie przyrządów fotograficznych. O magnetyzmie i elektryczności, ze szczególnem uwzględnieniem zastosowania w praktyce. Galwanoplastyka. Dzwonki elektryczne. Telegraf i telefon.

II. Rok. 1 godzina tygodniowo.

Zjawiska chemiczne. O ciałach chemicznie prostych i złożonych. Opis najważniejszych połączeń chemicznych, mających zastosowanie w przemyśle i sposób ich otrzymania.

Rysunki wolnорęczne

dla wszystkich szkół zawodowych z wyjątkiem szkoły zawodowej dla malarzy dekoracyjnych.

I. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Nauka rozpoczyna się od kopiowania liści stylizowanych, narysowanych na tablicy szkolnej. Następują rozety liściowe

w formach geometrycznych, ornamenta bieżące, wstęgi, obramienia i ornamenta swobodne.

Najważniejsze wiadomości z nauki o barwach. Przy rysunkach z wzorów uwzględnia się według możliwości ważniejsze potrzeby zawodu ucznia. Przy nauce powyższej zwraca się szczególnie uwagę uczniów na budowę ornamentu.

Sposoby przedstawienia: Wyciąganie konturów grubymi liniami ołówkiem i piórem. Cieniowanie metodą wiszerekową i zakładanie cieniów ołówkiem lub kredką bez zacierania, wreszcie nakładanie w płaszczyznach farbami przeźroczystymi.

Wolnорęczne rysunki perspektywiczne według modeli z drzewa, jakoteż według grup, złożonych w tym celu z odpowiednich modeli.

II. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Rysunki wolnорęczne z modeli.

Rysowanie wzorów ornamentalnych w konturach, następnie z uwzględnieniem światła i cieniów różnymi materiałami i różnymi sposobami, odpowiednio do zawodu ucznia.

Uczniowie zdolniejsi rysują z wyrobów przemysłowych albo z odlewów tychże, zastosowanych do zawodu ucznia.

Rysunki zawodowe w oddziale artystycznym.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Stolarze, ślusarze i tokarze rozpoczynają naukę kopiowaniem najprostszych wzorów odnośnego przemysłu i przechodzą następnie do przedmiotów trudniejszych i bogatszych.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Dalszy ciąg kopiowania przedmiotów z zakresu artystyczno-przemysłowego, wykonanie potrzebnych przekrojów, szczegółów i profili, tudzież połączeń konstrukcyjnych w rozmiarach pomniejszych, albo w wielkości naturalnej.

Zdjęcia przedmiotów gotowych z natury i przedstawienie ich we wszystkich widokach i przekrojach, w wielkości naturalnej albo w innych rozmiarach. W szczególności rysują według wzorów, a później według gotowych przedmiotów, stolarze:

okna, drzwi, bramy, meble; ślusarze: zamki, okucia drzwi i okien, ozdoby, kraty, rozety, wnęki, konsole, narzędzia kominkowe, latarnie, świeczniki itp.; tokarze: różne toczone przedmioty do codziennego użytku służące i zbytkowe.

Konstrukcyjne budownicze

dla stolarzy budowlanych.

III. Rok. 2 godziny wykładu.

Wiązania drzewne zastosowane w stolarstwie budowlanem i meblowym. Różne konstrukcyjne schodów, drzwi i bram. Konstrukcyjne okien, żaluzji, parkietów, podłóg, wykładanie ścian, sufitów, okien wystawowych itp.

Konstrukcyjne budownicze

dla ślusarzy budowlanych.

III. Rok. 2 godziny wykładu.

Połączenie żelaza. Sporządzanie klamer, łączników, haków i śrub. Konstrukcyjne zamków, okuć do drzwi, bram i okien. Konstrukcyjne okien żelaznych, krat, zakończeń dachów, piorunochronów, krzyżów wieżowych, schodów, balkonów, balustrad itp.

Rysunki zawodowe

dla ślusarzy budowlanych.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysunki okuć okien i drzwi, jakoteż zamków prostych konstrukcyi, według wzorów i modeli, z uwzględnieniem sposobu przedstawienia używanego w warsztatach. Dokładne przedstawienie przedmiotu tak z modeli jak i ze zdjęć z natury, w widokach, przekrojach i zarysach głównych w pomniejszeniu lub w wielkości naturalnej.

Rysunki zawodowe

dla stolarzy budowlanych.

III. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysunki z zakresu wykładanego przedmiotu według szkiców, wzorów i modeli tak w pomniejszeniu, jakoteż w wielkości naturalnej z uwzględnieniem sposobu przedstawienia perspektywniczego.

Rysunki wolnорęczne

w szkole zawodowej dla malarzy dekoracyjnych.

I. Rok. 22 godzin tygodniowo.

Nauka gromadna. Rysowanie stylizowanego ornamentu według rysunku na tablicy szkolnej. Szczególną uwagę zwraca się na staranne wykonanie konturów tak co do formy, jakoteż i co do techniki najpierw ołówkiem, potem piórem.

Ćwiczenia w nakładaniu rysunku różnemi łatwo zestawie się dającymi farbami wodnemi, przyczem objaśnia się uczniom zasady podziału płaszczyzn. Krótki pogląd na zjawiska oświetlenia. Praktyczna nauka o mieszaniu farb.

Nauka gromadna. Rysowanie brył geometrycznych z wolnej ręki. Wyjaśnienie zjawisk perspektywy. Uczniowie, którzy nabyli wprawy w powyższych wiadomościach, rysują według łatwiejszych modeli gipsowych.

Uwaga: Zdolniejsi uczniowie rysują nadto według osobnych wzorów ornamenta płaskie z zakresu dekoracyjnego malarstwa.

Rysunki wolnорęczne według modeli gipsowych.

II. Rok. 7 godzin tygodniowo.

Stopniowe rysowanie według modeli gipsowych tak ornamentalnych jak figuralnych, z uwzględnieniem światła i cienia. Nakładanie płaszczyznami w jednym kolorze, potem w kilku kolorach farbami wodnemi, klejowemi, olejnymi itd.

W półroczu letnim: Szkicowanie roślin z natury.

Uwaga: Zdolniejsi uczniowie rysują z końcem II-go półrocza czaszki ludzkie i zwierzęce według modeli.

III. Rok. 9 godzin tygodniowo.

Rysowanie poszczególnych części ciała ludzkiego i zwierzęcego według wzorów klasycznych i odlewów z natury. Rysowanie całych kształtów ludzkich i zwierzęcych, tudzież roślin i kwiatów, najprzód według wzorów, później z natury. Rysowanie draperyj.

Do malowania używa się farb wodnych, klejowych, olejnych itd.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Studia z natury roślin liściowych, kwiatów, naczyń, draperyj i zwierząt, farbami wodnymi, klejowemi, olejnymi itd. Zdolniejsi uczniowie malują martwą naturę.

Rysunki zawodowe i malowanie

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Kopiiowanie ozdób barwnych najważniejszych części architektonicznych w różnych stylach.

Kopiiowanie dekoracji płaskich i plastycznych różnych stylów według wzorów i okazów, z zastosowaniem różnych technik malarskich.

III. Rok. 20 godzin tygodniowo.

Kopiiowanie dekoracji barwnych, ścian, sufitów, sklepień itd. w różnych technikach malarskich i w zastosowaniu do stylu i przeznaczenia odnośnych budowli.

IV. Rok. 18 godzin tygodniowo.

Wykonanie w naturalnej wielkości pojedynczych części materiału przerobionego na II. i III. kursie w różnych technikach malarskich na papierze, płótnie, murze itd.

Projektowanie i sporządzanie kosztorysów

dla malarzy dekoracyjnych.

IV. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Swobodne naśladowanie różnych zakończeń, opasek, fryzów, rozet i wnęków według wzorów w różnych stylach. Samoistne projektowanie powyższego materiału podług danych motywów.

Projektowanie ozdób malarskich do budowli publicznych i prywatnych, tudzież sporządzanie odnośnych kosztorysów wedle najświeższych cenników.

Nauka o formach ornamentalnych

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 1 godzina wykładu, 3 godziny rysunków.

(Dla wszystkich innych szkół zawodowych 1 godzina wykładu i 1 godzina rysunków).

III. Rok. Tylko dla malarzy dekoracyjnych.

(1 godzina wykładu, 1 godzina rysunków).

Zasady estetyczne dotyczące ozdób. Formy geometryczne. Organizm roślinny, zwierzęcy i ludzki. Naczynia i sprzęty. Formy heraldyczne, formy dla biżuterii, formy złożone. Ornament w różnych epokach stylu. Zadanie ornamentyki.

Nauka o barwach

dla malarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Zjawiska barw na zasadach fizyki. Estetyka barw i wykonanie odnośnych tablic. Praktyczne zastosowanie nauki o barwach. Wykonanie szkiców barwnych do ozdób malarskich. Wykłady z techniki malarskiej.

Anatomia

w szkołach zawodowych dla malarzy dekoracyjnych, rzeźbiarzy dekoracyjnych i snycerzy.

III. Rok. 1 godzina wykładu tygodniowo.

Kości. Budowa szkieletu i jego proporcje, przyczem obznajamia się uczniów tylko z takimi kośćmi, które się na zewnątrz uwydatniają i do pomiarów ciała ludzkiego służyć mają. Szkicowanie według szkieletu.

Mięśnie. Uwzględnia się przeważnie mięśnie główne i leżące po wierzchu, których skurcz wywołuje zmianę formy ciała. Szkicowanie według modeli anatomicznych.

Perspektywa

dla malarzy dekoracyjnych.

III. Rok. 1 godzina wykładu, 2 godziny rysunków tygodniowo.

Perspektywa malarska i ćwiczenia w rysunkach perspektywicznych.

Ćwiczenia praktyczne

dla malarzy dekoracyjnych.

IV. Rok. 10 godzin tygodniowo.

Zmywanie, szlifowanie, gruntowanie, pociąganie, liniowanie, próśnienie, szablonowanie, szczotkowanie, bronzowanie i pozłacanie. Wykonanie dekoracji malarskich na ścianie pod kierownictwem nauczyciela. Okolicznościowe wycieczki w celach zdjęć dekoracji malarskich.

Modelowanie.

a) W szkole zawodowej dla snycerstwa.

Przy nauce modelowania w tej szkole zwraca się szczególniejszą uwagę na to, aby uczeń nie modelował przedmiotów wykonanych, lecz aby wykonał jak najwięcej szkiców.

I. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Kopiowanie liści zwykłych według modeli gipsowych, aby uczeń nauczył się poznawania proporcji modeli w formach zwykłych i przyzwyczaił się do materyału.

II. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Kopiowanie coraz trudniejszych modeli gipsowych jako to: rozet, pilastrów, kapiteli, wnęków i t. p. w wielkości naturalnej w pomniejszeniu lub powiększeniu, jakoteż zupełne wykończenie modeli pod względem konturów i form we wszystkich szczegółach i przygotowanie pracy do odlewów w gipsie.

III. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Modelowanie figuralnych przedmiotów snycerskich według odlewów gipsowych, medalionów; głowy w profilu, masek, piersi i figur dziecięcych w płaskorzeźbie. Odtwarzanie trudniejszych motywów ornamentalnych w połączeniu z figurami według rysunków albo fotografii.

IV. Rok. 6 godzin tygodniowo.

Dalszy ciąg studyów z roku poprzedniego, ze szczególnem uwzględnieniem indywidualnych zdolności ucznia. Ćwiczenia w odlewaniu gotowych robót uczniów.

b) W szkole zawodowej dla ślusarzy
artystycznych.

Uczniowie tego działu uczą się modelowania od II. roku począwszy przez trzy lata po 6 godzin tygodniowo. Traktowanie tego przedmiotu odbywa się sposobem szkicowania ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb ślusarza.

II. Rok. Obznajomiwszy się z materiałami służącymi do modelowania, modelują uczniowie według modeli gipsowych, zaczynając od form najprostszych i przechodzą stopniowo do form coraz trudniejszych.

III. Rok. Kopiowanie ornamentów z modeli gipsowych w stylu renesansowym i barokowym.

IV. Rok. Kopiowanie trudniejszych ornamentów jako to: masek, figur ludzkich, zwierzęcych i t. p.

Uczniowie zdolniejsi modelują także z rysunków i fotografii. Równocześnie ćwiczą się w odlewaniu w gipsie i kleju.

c) W szkole zawodowej dla rzeźbiarzy
dekoracyjnych.

I. Rok. 18 godzin		tygodniowo i przeciętnie w roku.
II. Rok. 22 „		
III. Rok. 38 „		
IV. Rok. 40 „		

Do tych godzin doliczają się również godziny przeznaczone do modelowania w gipsie.

Uczniowie tego działu uczą się modelowania równomiernie w formach ornamentalnych i figuralnych w sposób wyżej wskazany, jednakże we formie o ile możności wykończonej; oprócz tego ćwiczą się w modelowaniu w glinie i sztukatorstwie w gipsie.

Snyceerstwo.

I. Rok. W zimie 23, w lecie 29 godzin; przeciętnie w roku 26 godzin tygodniowo.

Z godzin tych przypada 5 godzin tygodniowo na naukę początkową stolarstwa; jako to: ćwiczenia w używaniu i obcho-

dzeniu się z narzędziami. Ćwiczenia w cięciu piłką w różnych gatunkach drzewa.

Dalej 4 godziny tygodniowo przypadają na naukę w początkach tokarstwa, a 17 godzin tygodniowo na naukę właściwego snycerstwa, a mianowicie: ćwiczenia w dowolnem cięciu dłutem, wykończenie pojedynczych brzegów i płaszczyzny dwóch brzegów, jakoteż płaszczyzny pod kątem prostym. Przez pewien czas zatrudnienie dowolne w celu rozpoznania kierunku, smaku, sposobu i stopnia uzdolnienia ucznia.

Tok nauki Neużiła i nauka ornamentu roślinnego w drzewie.

II. Rok. W zimie 21, w lecie 27 godzin; przeciętnie w roku 24 godzin tygodniowo.

Z tego 5 godzin tygodniowo przypada na dalszy ciąg nauki praktycznej w stolarstwie jako to: połączenia dwóch brzegów ze sobą pod względem dokładnego przylegania, klejenia, różnych rodzajów śrub, klamer i t. p. tudzież ich zastosowanie w różnych rodzajach wiązań drzewnych.

Dalej 19 godzin tygodniowo przypada na naukę snycerstwa.

Elementarny tok nauki według modeli z drzewa przez profesora Klotza, aż do ornamentu jako całości na ograniczonej płaszczyźnie.

III. Rok. w zimie 25 w lecie 31 godzin; przeciętnie w roku 28 godzin tygodniowo.

Snycerstwo z modeli gipsowych w przedmiotach, dających się użyć przy wyrobach stolarskich, jako to: Wnęki, fryze, kapitele, maski i t. p.

Uczniowie zdolniejsi wyrabiają części ciała ludzkiego z wzorów figuralnych według profesora Klotza.

IV. Rok. W zimie 36, w lecie 42 godzin; przeciętnie w roku 39 godzin tygodniowo.

Wyroby przedmiotów snycerskich do użytku codziennego, według gotowych wzorów z drzewa albo modeli gipsowych, jakoteż według fotografii. Dekorowanie różnych części składowych mebli według wzorów, ze zmianami w kompozycyi. Swobodne kompozycye ornamentów do dekorowania mebli, przez uczniów zdolniejszych.

Dla uczniów więcej utalentowanych dalszy ciąg toku nauki rzeźby figuralnej według profesora Klotza, a względnie według klasycznych modeli gipsowych, jakoteż według wzorów z natury.

Uczniowie, okazujący niezwykle zdolności, którzy ukończyli IV. rok nauki z dobrym postępem, a życzyliby sobie kształcić się dalej w snycerstwie figuralnem, mogą być przyjęci na V. i VI. rok snycerstwa.

Program nauki dla tych uczniów ustanowiony będzie w każdym pojedynczym wypadku osobno przez Dyrekcyę w porozumieniu z odnośnym nauczycielem zawodowym, z uwzględnieniem zdolności ucznia. Uczniowie w V. i VI. roku nauki zatrudnieni będą wyłącznie w pracowni.

Technologia metali i drzewa

dla wszystkich szkół zawodowych, z wyjątkiem szkoły zawodowej dla malarzy i rzeźbiarzy dekoracyjnych.

II. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Własności metali i aliażów ze szczególnem uwzględnieniem żelaza i stali. Własności drzewa. Towaroznawstwo żelaza, stali i drzewa jakoteż materiałów pomocniczych, ważnych przy obrabianiu metali i drzewa. Opisanie narzędzi i najważniejszych maszyn pomocniczych dla przemysłu metalowego i drzewnego. Urządzenie warsztatów z uwzględnieniem małych motorów. Techniczna kalkulacya kosztów ruchu i wydatności ruchu maszynowego.

Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach okaleczenia.

Kaligrafia.

I. Rok. 2 godziny tygodniowo.

Pismo zwykłe głoskami łacińskimi i niemieckimi, pismo rondowe, drukowane, klockowe i igielkowe.

Nauka o formach architektonicznych.

III. Rok. 2 godziny wykładu, 4 godziny rysunków.

Wykład. Pojęcie form architektonicznych. Konieczność zasad konstrukcyjnych w architekturze. Pojęcie elementów architektonicznych. Podział architektoniczny w kierunku poziomym, gzemsa, prawo trójdzielności architektonicznej.

Podział architektoniczny w kierunku pionowym, pojęcie kolumny, filara i pilastra, dolna średnica jako miara zasadnicza. Pojęcie architektonicznego porządku jako całości.

Pojęcie stylu jako piętna budowy, krótki pogląd na starożytny styl grecki i rzymski, jako podstawy do zrozumienia form odrodzenia.

Porządki architektoniczne: dorycki, toskański, joński, koryncki.

Formy architektoniczne z epoki odrodzenia z użyciem form rzymskich, podług wzorów Vignoli ze szczegółowym przedstawieniem znamion charakterystycznych. Wspólne zasady kapiteli, ich powstawanie pod względem formalnym i konstrukcyjnym. Porównanie kapiteli rzymskich i renesansowych z formami greckimi przy pomocy odnośnych modeli.

Rysunki. Szczegółowe opracowanie przedmiotu na podstawie odnośnych szkiców i rysunków na tablicy szkolnej za pomocą najprzystępniejszych metod i z szczególnem uwzględnieniem dokładnego zrozumienia plastyki form architektonicznych.

Rysowanie form architektonicznych przy zastosowaniu jednej miary tak pojedynczych ich części, jakoteż całości, aby uczniowie przyswoili sobie zrozumienie proporcji.

Roboty kobiece.

Rysunki wolnoreczne w szkole hafciarstwa.

I. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie prostych w różnych kierunkach, kątów, meandrów, plecionek, trójkątów, czworoboków i wieloboków z rozdzieleniem pól.

Linie łukowe i faliste, plecionki, liście stylizowane, rozety, i ornamenta proste według wzorów, rysowanych na tablicy szkolnej; przyczem zwraca się uwagę na poprawne wykonanie konturów najprzód ołówkiem, później tuszem i piórem.

II. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie ornamentów według wzorów. Wyciąganie piórem albo pendzlem. Ćwiczenia w nakładaniu farbami z objaśnieniem zasad nauki o barwach.

Rysowanie liter i monogramów.

III i IV. Rok. 8 godzin tygodniowo.

Rysowanie według wzorów z przemysłu tkackiego, zdjęcia z przedmiotów wzorowych, dawnego hafciarstwa, koronkarstwa, i robót z aplikacyi. Nakładanie rysunków w najprostszy sposób farbami o tyle tylko, o ile to jest potrzebne do wykonania haftów. Kombinacje ornamentów do robót hafciarskich, tudzież ćwiczenia w rysunku figuralnym i w rysunku symbolów heraldycznych.

Rysunki kroju.

I. i II. Rok. w szkole hafciarstwa i koronkarstwa po 1 godzinie tygodniowo.

O braniu miary i kroju. Ćwiczenia w rysowaniu kroju sukien i części tychże, jakoteż przedmiotów przemysłu artystycznego, nadających się do dekoracyi haftów albo koronek (kołnierze, manszety, pasy, torebki ręczne, poduszeczki, draperye, itp.).

Roboty hafciarskie

przeciętnie w roku po 23½ godzin tygodniowo.

I. Rok.

Ściegi Holbeina, ścieg jednostronny, wiedeński i płaski, mereszka szwedzka z zarabianiem brzegów w kanwie i wszywaniem szutasu w róg mereszki. Najróżnorodniejsze wzory węzłów. Tamburowanie różnego rodzaju. Mereszka rumuńska.

Ścieg koronkowy jednostronny na dwa sposoby, w dwóch i czterech rzędach. Ścieg kutasikowy i smyrneński.

II. Rok.

Ścieg warkoczykowy, haft kolorowy pojedynczy na płótnie, roboty fantastyczne, najdelikatniejszy haft biały z różnymi wyciętymi lub wyciąganymi ażurami szwajcarskimi. Wykonywanie haftem liter początkowych i monogramów. Różne wzory robót macramé. Szutaś grecki. Filet, gipiura, koronki hiszpańskie, wykonane robotą grubą i najdelikatniejszą.

III. Rok. Przeciętnie $24\frac{1}{2}$ godzin tygodniowo.

Punto tirato, haft kolorowy w jedwabiu różnemi starożytnemi technikami. Haft Janina, haft techniką arabską, perską i marokańską, haft węzełkowy i zwykły haft płaski.

IV. Rok. Przeciętnie $24\frac{1}{2}$ godzin tygodniowo.

Różne rodzaje wzorów koronek szytych. Koronki cieniowane. Składanie różnych materii kolorowych. Aplikacya w rękach ze sznurkiem lub bez sznurka, jakoteż z różnemi brzegami lub bez nich. Aplikacya w krosnach z różnorodnymi brzegami i różnymi starożytnymi ściegami. Technika oryentalna.

Najdelikatniejsze malowidło igłą. Obhaftowywanie różnemi złotymi ściegami i z różnych wzorów według haftów starożytnych i tkanin. Haftowanie inicjałów, monogramów i herbów haftem złotym. Koronka filigranowa.

Technika hafciarska i prowadzenie zapisków książkowych

po 2 godziny tygodniowo.

I. Rok. Wykłady o charakterystyce technik, stylów, i t. p. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

II. Rok. Wykłady o technice hafciarstwa, o stylu itp. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

III. i IV. Rok. Wykłady o charakterystyce hafciarstwa, stylu itp. z prowadzeniem odnośnych notatek pisemnych i rysunkowych.

Przenoszenie wzorów na materye

po 2 godziny tygodniowo.

I. Rok. Rysunki i przenoszenie wzorów.

II. Rok. Nauka rysunków do przenoszenia wzorów na materye za pomocą wykluwania.

III. Rok. Przenoszenie wzorów na materye. Ćwiczenia w wycinaniu kartonu do robót aplikacyjnych i haftem złotym.

IV. Rok. Przenoszenie wzorów na materye. Ćwiczenia w wycinaniu materii.

Nauka rysunków w szkole koronkarstwa

po 6 godzin tygodniowo.

I. Rok. Rysowanie według wzorów Storeka na kratkach jako to: linii prostopadłych, poziomych i ukośnych, rysowanie koła, motywa do koronek czeskich, reticello, koronek wstęgowych i t. d. Z początku używa się cyrkla, lineалу i grafionu do wyciągania rysunku tuszem.

II. i III. Rok. Rysowanie koronek bogatszych według wzorów i zdjęć z okazów wzorowych. Ćwiczenia w kompozycji.

Roboty koronkarskie.

I. Rok. Przeciętnie $29\frac{1}{2}$ godzin tygodniowo w roku.

Koronki klockowe, elementa tasiemki z brzegiem, pikotami i kryciami, ząbki plecione okrągłe i śpiczaste, tasiemki z tłem. Koronki weneckie z nici i bawełny ze zwykłymi tasiemkami, sznureczkami i plecionkami. Koronki idryjskie w różnych wykonaniach.

II. i III. Rok. Przeciętnie $29\frac{1}{2}$, względnie $30\frac{1}{2}$ godzin tygodniowo.

Koronki duchesse z tłem i bez tła, z nici i jedwabiu. Koronki reticello od najprostszych aż do najdelikatniejszych z nici jedwabiu i złota. Koronki gipiurkowe, relief i koronki brukselskie z jedwabiu i nici. Elementa koronek szytych, konturowanie, tło pełne i ażurowe, ścięgi, ząbki, dzierzganie, pajęczki, koronki weneckie z nici, kolorowanego jedwabiu i złota, koronki z tłem szytem albo fabrycznem. Koronki reticello i relief. Koronki filigranowe i w końcu koronki paraguay.

PROGRAM NAUKI PRAKTYCZNEJ

w szkołach zawodowych dla ślusarzy, stolarzy i tokarzy.

a) Ślusarstwo. Praktyczne ćwiczenia przy śrubsztaku, a mianowicie w używaniu pilnika, dłuta ślusarskiego, młotka i tłuczków (Punzen) etc. Ćwiczenia w używaniu maszyn pomocniczych. Ćwiczenia w wytłaczaniu, rytowaniu, cyzelowaniu i nagryzaniu kwasami. Sporządzanie okuć prostych i ozdobnych do okien, drzwi i mebli, zamków konstrukcyi zwykłej i skomplikowanej. Wykonywanie według osobnych rysunków przedmiotów budowlanych, oraz mniejszych przedmiotów ozdobnych do użytku służących, jak kasety, lichtarze, latarnie etc.

W kuźni ćwiczą się uczniowie: w utrzymywaniu ognia kowalskiego, pomaganiu przy kuciu, spogrzewaniu, (szwajcowaniu) żelaza, odkuwaniu narzędzi ślusarskich, kuciu przy pomocy form, stalowaniu, hartowaniu, lutowaniu. Nadto wykonywują się kute ornamenta, liście, rozety, kwiaty i t. d.; kraty proste i ozdobne w różnych zastosowaniach, świeczniki, krzyże i inne przedmioty, o ile to celom szkoły odpowiada.

Nauki praktycznej udziela się z uwzględnieniem kierunku budowlanego i artystycznego, stósownie do tego, do której z tych szkół uczeń uczęszcza, postępując zawsze systematycznie od rzeczy łatwiejszych do trudniejszych. Zważa się przytem na dokładność wykonania, na poprawność form i na obznajomienie ślusarzy artystycznych z techniką dawnych mistrzów tego zawodu.

b) Stolarstwo. Sposób używania wszelkich narzędzi stolarskich, szlifowanie ich i ostrzenie pił. Obrabianie drzewa za pomocą piły, hebla i dłuta, systematyczne przerabianie wszelkich połączeń drzewnych, ważnych dla stolarstwa budowlanego i meblowego, szlifowanie i politurowanie płaszczyzn, klejenie i wykładanie (furnirowanie), wykonywanie różnych wykładanych i politurowanych profilów, żłobkowanie, odczyszczanie, szlifowanie i politurowanie intarsyi w drzewie, metalu i kości słoniowej.

Wykonywanie według rysunków: okien, drzwi, bram i pałapów, drobnych sprzętów, mebli prostych i wykwintnych, pojedynczo oraz całych urządzeń pokojowych, wszelako tylko w granicach, nie przekraczających celów szkolnych.

Uczniowie działu stolarskiego pobierają także naukę tokarstwa na pierwszym roku i elementarną naukę snycerstwa na czwartym roku.

Nauka uwzględnia osobno zadania stolarzy budowlanych i meblowych i czyni zadość wymaganiom co do dokładności roboty i pewności wykonania. W późniejszym okresie nauki zniewala się uczniów do przyswojenia sobie potrzebnej w życiu przemysłowca szybkości w wykonywaniu.

c) Tokarstwo. Obznajomienie uczniów z tokarką i ćwiczenia w używaniu narzędzi tokarskich. Obrabianie różnych gatunków i rodzajów drzewa na tokarce, przerabianie systematycznego toku nauki, złożonego z prostych form i bogato profilowanych, toczenie pierścieni i kul, cięcie gwintów, toczenie przedmiotów owalnych, szlifowanie i politurowanie na tokarce. Elementa toczenia w metalu.

Sporządzanie według rysunków przedmiotów drobnych do użytku służących i zbytkowych, jako to: podstawek, talerzy, puszek, futerałów, lichtarzy, szachów i t. d. Wykonywanie części toczonych do sprzętów i mebli, balasków, ozdób architektonicznych i t. p. Toczenie rogu i kości i wyrabianie z tych materiałów różnych przedmiotów jak: fajek, cygarniczek, kul bilardowych, rączek do lasek i t. p. Uczniowie tego działu pobierają także naukę stolarstwa na pierwszym roku i naukę snycerstwa na czwartym roku, celem uzdolnienia ich do przyozdabiania przedmiotów toczonych, a więc samoistnego wykonywania tak zw. tokarstwa galanteryjnego.

V. WARSZTATY I PRACOWNIE SZKOLNE.

W skład organizmu c. k. Państwowej szkoły przemysłowej wchodzi w myśl statutu tejże szkoły na razie 4 oddzielne warsztaty, a mianowicie: *a)* dla ślusarstwa budowlanego i artystycznego; *b)* dla stolarstwa budowlanego i meblowego; *c)* dla tokarstwa i *d)* dla snycerstwa. Oddział dla kobiet połączony jest nadto z pracownią robót ręcznych; *e)* dla haftów i *f)* dla koronek.

Nauka warsztatowa stanowi wprawdzie ważną część organiczną programu szkoły, niema jednak wyłącznej przewagi nad innymi przedmiotami, objętymi planem nauki. Szkoła, jako zakład kształcący, tem różni się od warsztatu prywatnego, że nie spuszczając z oka celów praktycznych, podaje zarazem uczniom w formie możliwie przystępnej te niezbędne wiadomości, które obok rysunku zawodowego dają podstawę do samoistnej pracy i twórczości przemysłowej. Zadaniem warsztatów szkolnych jest tedy wychowanie rzemieślników nie tylko biegłych w rzemiośle i obeznanych wszechstronnie z techniką odnośnego zawodu, ale przede wszystkim rzemieślników inteligentnych, zdolnych kiedyś zająć wybitniejsze stanowisko na polu produkcji przemysłowej w kraju.

Warsztaty tutejszej szkoły mają do dyspozycji siłę mechaniczną, której dostarcza motor gazowy o sile 8 koni. Urządzenie dotychczasowe, którego wartość wynosi przeszło 20.000 zł. w. a. przedstawia się w następujący sposób:

a) Pracownia ślusarska posiada prócz potrzebnej liczby śrubsztaków, jedne nożyce zwyczajne do blachy, a drugie duże o długości noży 1 m, dalej wiertarkę ręczną, wiertarkę do transmisji przystosowaną i takąż wiertarkę o szybkim obrocie; tokarkę wyrównyującą (z śrubą kierowniczą) dwie tokarki mniejsze z deptakiem i transmisją oraz 2 toczydła do szlifowania. Oddzielnie umieszczona kuźnia posiada 1 ognisko przenośne, 3 ogniska żelazne, zasilane wspólnym wentylatorem, a nadto każde z tych ognisk posiada oddzielny miech kowalski cylindrowy i może być używane niezależnie od ruchu transmisji.

b) Pracownia stolarska posiada 20 warsztatów, kompletnie wyposażonych we wszystkie narzędzia potrzebne, piłę cyrkularną, piłę taśmową i uniwersalną heblarkę konstrukcyi Hofherra & Schrantza, ręczną maszynę do ciągnięcia profili, a wreszcie 2 toczydła do ostrzenia narzędzi.

c) Pracownia tokarska posiada 7 tokarek drewnianych i dwie żelazne z przyrządem do toczenia przedmiotów owalnych i wykonywania skomplikowanych robót tokarskich, tudzież toczydło do ostrzenia narzędzi, poruszane za pomocą transmisji.

d) Pracownia snycerska rozporządza 24 warsztatami snycerskimi, dwoma toczydłami do ostrzenia dłut i wszelkimi potrzebnymi przyborami.

VI. SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO, URZĘDNIKÓW I SŁUŻBY Z KOŃCEM R. SZ. 1896/97. DYREKTOR.

1. **Gorgolewski Zygmunt**, c. k. Dyrektor, architekt, Rada budownictwa, członek III. sekcji c. k. Rady szkolnej krajowej, członek komisji krajowej dla spraw przemysłowych, członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, zastępca członka komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o posadę budowniczego, członek Wydziału szkolnego król. stoł. miasta Lwowa i kuratorji miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej.

NAUCZYCIELE.

2. **Tschirschnitz Wincenty**, tyt. Dyrektor, przełożony działu artystycznego (ad personam) i c. k. rzeczywisty nauczyciel VIII. kl. rangi. Uczył rysunków w otwartej sali dla kobiet i na czwartym kursie działu budowlanego, w półroczu zimowym tygodniowo godzin 23, w letnim godzin 17.
3. **Kłapkowski Władysław**, c. k. profesor, członek komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych, docent miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej, członek głównego Zarządu Towarzystwa Pedagogicznego. Uczył rysunków wolnoręcznych i kaligrafii w półroczu zimowym 31, w letnim 9 godzin tygodniowo.
4. **Münnich Tadeusz**, c. k. profesor, architekt, techniczny referent c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie projektów na budynki szkół ludowych. Uczył nauki o formach architektonicznych i projektowania w półroczu zimowym 33, nadto w letnim 9 godzin tygodniowo rysunków zawodowych na kursie przemysłowym uzupełniającym.
5. **Pietsch Edward**, c. k. profesor, artysta malarz. Uczył rysunków wolnoręcznych, nauki o formach artystycznych, rysunków wolnoręcznych z modeli gipsowych, rysunków artystyczno-przemysłowych i anatomii w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.
6. **Bruchnański Kaźmirz**, c. k. profesor i kierownik warsztatów, członek Wydziału Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych. Uczył rachunków przemysłowych, algebry, prowadzenia

ksiąg i technologii w półroczu zimowym 16, w letnim 4 godziny tygodniowo.

7. **Bronikowski Kaźmirz**, c. k. profesor, członek Wydziału Towarzystwa upiększenia miasta Lwowa. Uczyl języka polskiego i niemieckiego w półroczu zimowym 18, w letnim 4 godzin tygodniowo.
8. **Wiśniowiecki Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta rzeźbiarz. Uczyl modelowania w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.
9. **Mostowski Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt, koncesyonowany budowniczy. Uczyl rysunków zawodowych dla ślusarzy i stolarzy, prowadził naukę konstrukeyi i rysunków budowniczych, ekonomii budowniczey, budownictwa wiejskiego i projektowania w półroczu zimowym 34, w letnim 10 godzin tygodniowo.
10. **Rybkowski Tadeusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta malarz, członek Wydziału koła literackiego. Uczyl rysunków wolnoręcznych i malarstwa dekoracyjnego w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.
11. **Głowacki Justyn**, c. k. rzeczywisty nauczyciel. Uczyl geometryi i rysunków geometrycznych, geometryi wykreślnej i kaligrafii w półroczu zimowym 32, w półroczu letnim 8 godzin tygodniowo.
12. **Baecker Łucyan**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt, koncesyonowany budowniczy i autoryzowany geometra. Uczyl konstrukeyi budowniczych i rysunków zawodowych w półroczu zimowym 33 godzin, w półroczu letnim 6 godzin tygodniowo.
13. **Weiss Adolf Wiktor**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, architekt i koncesyonowany budowniczy, uczyl w zimowym półroczu konstrukeyi budowniczych i geometryi godzin 34, w półroczu letnim geometryi i rysunków geometrycznych 6 godzin tygodniowo.
14. **Bełtowski Juliusz**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, artysta rzeźbiarz, kierował nauką w pracowni snycerskiej w obu półroczach po 40 godzin tygodniowo.
15. **Bogucki Jan**, c. k. rzeczywisty nauczyciel, inżynier, wykładał nauki przyrodnicze, miernictwo, budownictwo drogowe i wo-

dne i udzielał rysunków mechaniczno-technicznych na kursie uzupełniającym przemysłowym w półroczu zimowym 28 godzin, w letnim 10 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELE ZAWODOWI.

16. **Harasimowicz Piotr**, nauczyciel zawodowy, artysta rzeźbiarz. Prowadził naukę w szkole zawodowej dla rzeźbiarstwa dekoracyjnego w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIEL POMOCNICZY.

17. **Podhorodecki Włodzimierz**, architekt, koncesyonowany budowniczy, udzielał nauki projektowania, w półroczu zimowym 20 godzin tygodniowo.

SUPLENCI.

18. **Kühn Henryk**, artysta malarz. Uczył rysunków wolnорęcznych w obu półroczach po 25 godzin tygodniowo.
19. **Sorys Karol**. Uczył języka polskiego, niemieckiego i rachunków, w półroczu zimowym 20, w półroczu letnim 10 godzin tygodniowo.

ASYSTENCI.

20. **Bratkowski Roman**, artysta malarz, asystent dla szkoły zawodowej malarstwa dekoracyjnego po 25 godzin tygodniowo.
21. **Chudecki Kazimierz**, technik, asystent dla rysunków technicznych i zawodowych, nauczyciel pomocniczy rysunków zawodowych w miejskiej szkole przemysłowo-handlowej, w półroczu zimowym 36, w letnim 9 godzin tygodniowo.

NAUCZYCIELKI.

22. **Rybak Katarzyna**, udzielała nauki haftów w półroczu zimowym 26, w półroczu letnim 31 godzin tygodniowo.
23. **Knee Marya**, udzielała nauki koronek w półroczu zimowym 28, w półroczu letnim 33 godzin tygodniowo.
24. **Komorowska Helena**, uczyła rysunków w obu półroczach po 24 godzin tygodniowo.

ASYSTENTKI.

25. **Dzieduszycka hr. Karolina**, asystentka do nauki haftów.

WERKMISTRZE.

26. **Żaak Henryk**, c. k. wermistrz XI. kl. rangi, dla nauki stolarstwa. Udzielał nadto rysunków zawodowych dla stolarzy

w szkole przemysłowej uzupełniającej w obu półroczach po 4 godziny tygodniowo.

27. **Marynicz Bolesław**, wermistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
28. **Król Michał**, wermistrz dla nauki tokarstwa.
29. **Pretorius Teodor**, wermistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
30. **Stach Szczepan**, wermistrz dla nauki ślusarstwa artystycznego.
31. **Kowalski Grzegorz**, wermistrz dla nauki ślusarstwa budowlanego.
32. (Miejsce drugiego wermistrza dla nauki stolarstwa meblowego po śmierci Neubauera Józefa dotąd nie obsadzone.)

URZĘDNICY.

33. **Jarek Stanisław**, urzędnik administracyjny Dyrekcji.

SŁUŻBA.

1. **Warnicki Wilhelm**, portyer.
 2. **Ostrowski Michał**, I sługa szkolny.
 3. **Hnatów Jerzy**, II sługa szkolny.
 4. **Berezowski Alfred**, III sługa szkolny, oraz dozorca ogrzewalni centralnej i motora wodociągowego.
- Nadto na porę zimową 3 sługi pomocnicze.

Z członków grona nauczycielskiego zajmują się:

- a) **Prof. Bruchnalski Kaźmirz**, biblioteką nauczycieli, zbiorem środków naukowych i gabinetem technologicznym.
- b) **Prof. Bronikowski Kaźmirz**, biblioteką uczniów.
- c) **Prof. Bogucki Jan**, gabinetem fizykalnym.

VII. SPRAWY OSOBISTE

I CZYNNOŚCI POZASZKOLNE CZŁONKÓW GRONA NAUCZYCIELSKIEGO.

Dyr. Radca Gorgolewski Zygmunt, brał czynny udział w komisji budowlanej dla restauracji katedry rz. kat. we Lwowie.

Pod jego nadzorem opracowane były wszystkie sprawy budowlane, dotyczące budowy szkół ludowych w Galicyi, mianowicie: sporządzanie szkiców, projektów i szczegółów, potrzebnych do tychże budowli.

Należąc do komisji krajowej dla spraw przemysłowych, brał czynny udział w czynnościach stałej komisji administracyjnej.

Wykonał plany na dwór wiejski w Napachaniu w Poznańskim.

Sporządził plany budowlane i kosztorys na nowy teatr miejski we Lwowie, wedle swego projektu, odznaczonego na konkursie pierwszą nagrodą.

Rada miejska poleciła mu uchwałą jednogłosną artystyczno-techniczne kierownictwo budowy tegoż teatru.

W celu studyowania urządzeń wewnętrznych najnowszych teatrów w środkowej Europie, zwiedził: Kraków, Wiedeń, Budapeszt, Agram, Karlsbad, Wiesbaden, Frankfurt nad M., Elberfeld, Dreżno, Lipsk, Berlin i Rostock.

Nadto zwiedził odbywające się w tym roku krajowe wystawy przemysłowe w Budapeszcie, Norymberdze i Berlinie.

Prof. Münnich Tadeusz, wydał jako techniczny referent Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej, opinie na budowę szkół ludowych w 19 miejscowościach w Galicyi, wykonał szkice na szkoły w Rohatynie, Zbarażu, Mostach wielkich, Czortkowie, Jasle, tudzież plany i kosztorysy na szkoły w Bóbrce i Kałuszu.

Wypracował normalne plany dla 3. i 4. klasowych szkół ludowych i ułożył projekt przepisów obejmujących warunki zakładania budowy, urządzania i utrzymywania budynków szkolnych, oraz wyszczególnienia odnośnych kosztów.

Prof. Pietsch Edward, projektował wieniec srebrny z kaseta ofiarowany prof. Dr. Bronisławowi Radziszewskiemu przez magistrów farmacyi, z powodu jego 25-letniej działalności, tudzież garnitur srebrny do kontusza na prywatne zamówienie i kilkanaście szkiców przemysłu artystycznego dla tutejszych przemysłowców.

Malował na pergaminie dyplom dla prof. p. Radziszewskiego, oraz wykonał kilka obrazów olejnych, przedstawiających istryńskie widoki morskie.

Uczył rysunków zawodowych na kursie specjalnym w szkole przemysłowej uzupełniającej im. Marka Bernsteina.

Wykładał praktykantom nauczycielstwa naukę o barwach i stylach, tudzież perspektywę.

Odbył celem studyów podróż na południe, oraz zwiedził wystawę krajową w Budapeszcie, a w szczególności dział przemysłowy i artystyczny.

Prof. Bruchnański Kazimierz, opracował dział przemysłowy i techniczny „Encyklopedyi ludowej” wydanej staraniem „Macierzy polskiej” i napisał w „Przewodniku przemysłowym” rzecz „O trudnościach wychowawczych w szkołach przemysłowych z warsztatami połączonych”.

Sprawował nadto przez cały rok kierownictwo miejskiej szkoły przemysłowo-handlowej i wykładał matematykę w krajowej szkole gospodarstwa lasowego.

Prof. Mostowski Tadeusz, opracował z polecenia Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej projekt i kosztorys szkoły 5-cio klasowej w Rohatynie.

Na wezwanie c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu we Lwowie, zaprojektował bramę żelazną do gmachu przy ulicy Cłowej, następnie opracował projekt i kosztorys szkoły i muzeum górniczego w Wieliczce, mającego się budować z okazji jubileuszu Najjaśniejszego Pana.

Wspólnie z architektem cywilnym p. Janowskim opracował projekt ratusza dla miasta Brzeżan.

Wykonał projekt i prowadził budowę domu mieszkalnego zakładu kąpielowego, dla spadkobierców śp. K. Kiselki.

Wykonał projekt kamienic dla p. Wł. Terenkoczego przy ul. św. Mikołaja i Lelewela i willi dla p. Jana Get-

tera we Lwowie oraz kierował budową prywatnego zakładu psychiatrycznego przy ulicy Snopkowskiej.

Na wezwanie wys. Wydziału krajowego, opracował ponowne szkice dla kolonii poprawczych dla nieletnich przestępców w Bylicach.

Prof. Rybkowski Tadeusz, odbył w r. 1896/7 z polecenia Wys. c. k. Ministerstwa Wyzn. i Ośw. 6-cio miesięczną podróż za granicę, w celach studyów i zaznajomienia się z najnowszymi sposobami techniki malarstwa dekoracyjnego. Podczas podróży tej zwiedził Wiedeń i Monachium a dłuższy czas przebył w Paryżu i Berlinie. W czasie trzechmiesięcznego pobytu w Paryżu wykonał kilkanaście oryginalnych zdjęć akwarelą w Louvrze, Wersalu, Fontainebleau, z monumentalnych zabytków sztuki malarstwa dekoracyjnego, które po powrocie swym przedłożył wraz z sprawozdaniem Wysokiej c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Oprócz tego wykonał w b. r. kilka większych prac artystycznych i obrazów, między innemi „Szkic do witrażu“, dyplom obywatelstwa stoł. miasta Lwowa dla J. E. p. Kazimierza hr. Badeniego, dyplom dla dyrektora c. k. państwowych kolei, radcy dworu p. Alfreda Deymy; obraz olejny „Targ w Bieczu“ i kilka innych drobniejszych prac, na prywatne zamówienia.

Prof. Beacker Lucyan. Z okazji odbytej w kwietniu 1896 wspólnej podróży naukowej do Rzymu, przedłożył Wys. c. k. Ministerstwu Wyznań i Oświaty sprawozdanie na temat wylosowany. Takowe obejmowało szczegółowy opis zwiedzonych zabytków sztuki budowniczej, a mianowicie:

1. Monografię pałacu „Capraroli“, wykonanego przez Vignolę dla rodziny Farnesów;

2. Historię rzymskich katakomb chrześcijańskich i szczegółowy opis katakomb „Św. Kaliksta“;

3. Opis starożytnej drogi „Via Appia antica“ i istniejących przy niej zabytków klasycznej architektury rzymskiej;

4. Opis miasta Viterbo ze stanowiska historii architektury, ze szczegółowem określeniem charakterystyki wybitnych pomników budownictwa kościelnego i pałacowego.

Prof. Weiss Adolf Wiktor, dokończył budowy gmachu gimnazjalnego w Drohobyczu; wykonał plany i prowadził budowę 2 domów czynszowych dwupiętrowych we Lwowie, prowadzi budowę domu dwupiętrowego w Jarosławiu i wykonuje plany na pomieszczenie apteki i laboratorium chemicznego w Złoczowie.

Zwiedził miasta i wystawę w Budapeszcie, następnie Bardyjów, Przerów, Schneks i inne.

Prof. Bełtowski Juliusz, wykonał na podstawie podania ludowego rzeźbę kolosalnych rozmiarów w kamieniu w Tatrach, na skale „Pisana“, w dolinie Kościeleckiej, przedstawiającą „Śpiącego rycerza“, jakoteż kopię tej rzeźby w małych rozmiarach w celach reprodukcji.

Modelował 4 płaskorzeźby przedstawiające: „Sztukę, naukę, przemysł i opowiadanie Ezopa“, tudzież 2 karyatydy do wykonania w drzewie i figurkę Kościuszki.

Wykonał projekt na skromny pomnik Kościuszki dla mniejszego miasta i figurkę Św. Łukasza do odlewu w srebrze, na berło fakultetu medycznego, dla Uniwersytetu lwowskiego.

W metalu wykonał dwa medaliony (portrety pp. B. B.), naturalistyczny wieniec srebrny na 25-letni jubileusz prof. Dra Radziszewskiego i takiż bronzowy, przeznaczony przez p. L. A. na pomnik Ordona we Lwowie. Oprócz tego wykonał wiele innych mniejszych prac na prywatne zamówienia.

Prof. Bogucki Jan, nowo zamianowany członek grona nauczycielskiego, ur. w marcu 1870 w Tarnopolu, gdzie uczęszczał do niższej szkoły realnej. Po ukończeniu wyższej szkoły realnej we Lwowie i złożeniu egzaminu dojrzałości (z odznaczeniem) w r. 1887 wstąpił na wydział inżynierii c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie. Studya politechniczne ukończył w r. 1892 i złożył w tym czasie oba egzamina rządowe (z odznaczeniem). W r. 1891—1892 pełnił przytem obowiązki asystenta politechniki przy katedrze geodezji i astronomii.

Z nowym rokiem 1893 wstąpił do służby publicznej w Wydziale krajowym, do biura techniczno-drogowego, gdzie

pozostawał do września 1894. Równocześnie był asystentem przy katedrze budownictwa lądowego na politechnice lwowskiej od kwietnia 1893 do września 1894. Na podstawie konkursu otrzymał posadę inżyniera w zakładzie budowy mostów w Gracu, należącym do towarzystwa akcyjnego „Alpine Montangesellschaft“ i na tem miejscu pozostał do końca października 1895.

Otrzymawszy w konkursie z d. 4. czerwca 1895 posadę nauczyciela pomocniczego dla nauk budowniczych i inżynierskich w c. k. państwowej szkole przemysłowej we Lwowie (dekretom c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 3. września 1895 l. 20103), powrócił do Lwowa i objął nowe obowiązki z d. 1. listopada 1895. Dekretem ministeryalnym z d. 3. lipca 1896 l. 14676, mianowany rzeczywistym nauczycielem tej szkoły.

W ciągu feryi szkolnych 1896 udzielał nauki rysunków zawodowych i technicznych na kursie dla nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających, w roku zaś 1896/7 prowadził naukę rysunków technicznych na politechnice lwowskiej.

Ogłosił drukiem w „Czasopiśmie technicznem z r. 1890 „Przydatność teorii Kappa przy projektowaniu maszyn dynamo“.

W czasie złączy technicznej krajowej prowadził budowę dwóch mostów betonowych w Busku i Chodaczkowie, wykonał zdjęcia do projektu rekonstrukcyi drogi w Piecinach i wypracował szereg typów budowli drogowych na wystawę krajową r. 1894. Jako inżynier zakładu budowy mostów w Gracu opracował plany mostu łukowego na rzece Mur w Leoben, szczegóły mostu kolei miejskiej na kanale Dunaju w Wiedniu, jakoteż projekta wielu konstrukcyi żelaznych dla budowli kolejowych i prywatnych.

W bieżącym roku szkolnym wypracował na polecenie Rady p. Gorgolewskiego projekt fundamentowania na ławach betonowych nowego teatru we Lwowie z obliczeniem statycznym na podstawie własnych wzorów, prócz tego wykonał dokładne zdjęcie sytuacyjne i niwelacyjne placu Gołuchowskich z otoczeniem. W czasie feryi zwiedził wystawę milenarną w Budapeszcie, a szczegółowo działy techniczne tej wystawy.

Nauczyciel Kühn Henryk, zajmował się restaurowaniem starych wartościowych obrazów własnością będących tak osób prywatnych jak instytucji publicznych.

Asystent Bratkowski Roman, wykonał kilka prac wchodzących w zakres malarstwa krajobrazowego, a zakupionych przez Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, mianowicie:

Krajobraz większych rozmiarów, pod tytułem „Pogodny dzień jesienny“.

Trzy widoki morskie z Fiume.

Widok z okolic Lwowa.

Obrazek pod tytułem „Bocian“ i

Krajobraz zimowy „O zachodzie słońca“.

Nauczycielka Rybakówna Katarzyna, kierowała robotą dwóch obrazów „Matki Boskiej Częstochowskiej“ dla pp. Benedyktynek obrz. rz. kat., na sposób szat burgundzkich.

Do tego samego zakładu dawała rysunki własnej kompozycji.

Nauczycielka Knećówna Marya, przeprowadziła gruntowną restaurację staropolskich makat i perskich dywanów do zbiorów p. W. Ł.

Odbyła podróż w celach naukowych do Wiednia z dwoma uczenicami.

Werkmistrz Pretorius Teodor, wykonał 2 ozdobne kartusze, z napisem t. zw. wstążkowym, cyzelowane w miedzi, na zamówienie prywatne dla p. W. W.

VIII. WYKAZY STATYSTYCZNE.

1. ŚRODKI NAUKOWE I ZASOBY SZKOŁY Z KOŃCEM
ROKU 1896.

1. Urządzenia wewnętrzne 1518 sztuk w wartości	12.702 zł.	87 ct.
2. Środki naukowe 1.325 okazów	6.841	13 "
3. Biblioteka 569 dzieł	10.150	84 "
4. Narzędzia, warsztaty stolarskie i tokarnie do drzewa 267 okazów, wartości	4.044	44 "
5. Urządzenia działu haftów i koronek 95 oka- zów, wartości	536	71 "
6. Maszyny, urządzenia mechaniczne, narzędzia i urządzenia warsztatowe i ochronne działu ślusarskiego 286 okazów, wartości	14.541	45 "
7. Gotowe roboty w magazynie	6.318	74 "
8. Materiały surowe i pomocnicze wartości	1.877	93 "

Ogólna wartość środków naukowych i zasobów

szkoły z końcem roku 1896 wynosi . 57.014 zł. 11 ct.

Nadto zostały wszystkie środki naukowe, biblioteka, urządzenia
i warsztaty w ciągu roku 1897 znacznie wzbogacone, już to
darami Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, już to
przez zakupno z odnośnych dotacyi

2. W Y K A Z

frekwencyi uczniów w roku szkolnym 1896 7.

D z i a ł y		K u r s					Razem		O g ó l n e
		I.	II.	III.	IV.	V.	uczniów	uczenie	
Dział budowlany	dla murarzy	23	17	11	7	9	67	—	78
	„ cieśli	2	3	3	—	—	8	—	
	„ kamieniarzy	2	—	1	—	—	3	—	
Dział artystyczno-przemysłowy	dla malarstwa dekoracyjnego .	2	7	10	6	—	25	—	102
	„ rzeźbiarstwa	7	1	2	1	—	11	—	
	„ snycerstwa	2	—	1	3	—	6	—	
	„ stolarstwa	4	5	—	4	—	13	—	
	„ tokarstwa	5	—	—	—	—	5	—	
	„ ślusarstwa	15	17	2	8	—	42	—	
Dział hafciarstwa, uczenie		(zwyczajne .	4	2	2	1	—	9	18
		(nadzwycz .	7	—	2	—	—	9	
Dział koronkarstwa, uczenie		(zwyczajne .	7	3	3	—	—	13	19
		(nadzwycz. .	4	1	1	—	—	6	
Publiczna sala rysunków i model.		dla pań .	13	13	5	2	2	—	65
		dla panów	19	5	1	—	—	25	90
Szkoła przemysłowa uzupełniająca	dla działu budowlanego . . .	22	9	—	—	—	31	—	119
	dla działu artystycznego . . .	49	18	—	—	—	67	—	
	dla działu mechaniczno-techniczn.	18	3	—	—	—	21	—	
Kurs rysunkowy dla nauczycieli szkół przem. uzupełniających		23	—	—	—	—	23	—	23
Razem		258	104	44	32	11	348	101	449

3. KLASYFIKACYA z końcem roku szkolnego 1896/97.

Poszczególne działy			Liczba uczniów zapisanych z po- czątkiem roku	Wynik klasyfikacyi z końcem roku			
				pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek nieklasyfi- kowanych	
A. Dział budowlany.							
I. kurs:	Murarstwa . . .	uczniów	23				
	Ciesielstwa . . .	"	2				
	Kamieniarstwa . .	"	2	14	1	7	5
II. kurs:	Murarstwa . . .	uczniów	17				
	Ciesielstwa . . .	"	3				
	Kamieniarstwa . .	"	—	15	2	2	1
III. kurs:	Murarstwa . . .	uczniów	11				
	Ciesielstwa . . .	"	3				
	Kamieniarstwa . .	"	1	14	—	1	—
IV. kurs:	Murarstwa . . .	uczniów	7				
	Ciesielstwa . . .	"	—				
	Kamieniarstwa . .	"	—	7	—	—	—
V. kurs:	Murarstwa . . .	uczniów	9	8	—	—	1
B. Dział przemysłu artystycznego.							
I. kurs:	Dział malar. dekor.	uczniów	2	1	—	1	—
	Dział rzeźbiarstwa						
	dekoracyjnego . .	"	7	2	—	2	3
	" snycerstwa . . .	"	2	1	—	—	1
	" stolarstwa . . .	"	1	—	—	—	4
	" tokarstwa . . .	"	5	—	1	—	1
	" ślusarstwa . . .	"	15	11	1	1	2
II. kurs:	Dział malar. dekor.	"	7	4	2	1	—
	Dział rzeźbiarstwa						
	dekoracyjnego . .	"	1	1	—	—	—
	" snycerstwa . . .	"	—	—	—	—	—
	" stolarstwa . . .	"	5	—	—	1	4
	" tokarstwa . . .	"	—	—	—	—	—
	" ślusarstwa . . .	"	17	10	2	2	3
do przeniesienia . .			143	88	12	18	25

Poszczególne działy			Liczba uczniów zapisanych z po- czątkiem roku	Wynik klasyfikacji z końcem roku			
				pomyślny	niepomyślny	liczba poprawek	nieklasyfi- kowanych
z przeniesienia . .			143	88	12	18	25
III. kurs:	Dział malar. dekor.	uczniów	10	4	1	2	3
	Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego	"	2	1	1	—	—
	„ snycerstwa .	„	1	—	—	—	1
	„ stolarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ tokarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ ślusarstwa .	„	2	2	—	—	—
IV. kurs:	Dział malar. dekor.	uczniów	6	3	1	1	1
	Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego	„	1	1	—	—	—
	„ snycerstwa .	„	3	3	—	—	—
	„ stolarstwa .	„	4	4	—	—	—
	„ tokarstwa .	„	—	—	—	—	—
	„ ślusarstwa .	„	8	2	—	—	6
C. Dział haftów.							
I. kurs		uczenie	4	4	—	—	—
II. kurs		„	2	2	—	—	—
III. kurs		„	2	2	—	—	—
IV. kurs		„	1	1	—	—	—
D. Dział koronek.							
I. kurs		uczenie	7	6	—	—	1
II. kurs		„	3	3	—	—	—
III. kurs		„	3	2	—	—	1
Razem . .			202	128	15	21	38

4. ILOŚĆ UCZNIÓW

podług narodowości i miejsca stałego pobytu.

Poszczególne działy	Narodowość					Staty pobyt	
	polska	ruska	niemiecka	czeska	inna	miejscowi	zamiejscowi
A. Dział budowlany.							
Kurs I.	23	4	—	—	—	11	16
" II.	17	3	—	—	—	5	15
" III.	14	1	—	—	—	3	12
" IV.	7	—	—	—	—	3	4
" V.	9	—	—	—	—	6	3
B. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	30	3	2	—	—	17	18
" II.	20	9	—	—	1	13	17
" III.	13	2	—	—	—	7	8
" IV.	19	3	—	—	—	6	16
C. Dział haftów.							
Kurs I.	4	—	—	—	—	2	2
" II.	2	—	—	—	—	1	1
" III.	2	—	—	—	—	—	2
" IV.	1	—	—	—	—	1	—
Uczenice nadzwyczajne	8	1	—	—	—	2	7
D. Dział koronek.							
Kurs I.	6	—	1	—	—	2	5
" II.	2	1	—	—	—	1	2
" III.	3	—	—	—	—	3	—
Uczenice nadzwyczajne	6	—	—	—	—	3	3
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.							
Sala rysunków dla kobiet	54	8	2	—	1	28	37
Sala rysunków i modelowania dla mężczyzn	21	3	1	—	—	12	13
F. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.							
I. Dział przemysłu budowlanego.							
Kurs I.	20	2	—	—	—	12	10
" II.	8	1	—	—	—	6	3
II. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	39	6	3	1	—	11	38
" II.	13	4	—	—	1	6	12
III. Dział przemysłu mech.-technicznego.							
Kurs I.	15	2	1	—	—	9	9
" II.	2	1	—	—	—	2	1
Razem	358	51	10	1	3	172	254

5. IŁOŚĆ UCZNIÓW

podług wyznania, z podaniem przeciętnego wieku w poszczególnych działach.

Poszczególne działy	Wyznanie					Przeciętny wiek	
	rz. kat.	gr. kat.	ewang.	możesz.	Razem		
A. Dział budowlany.							
Kurs I.	19	6	—	2	27	średni wiek lat 19	
" II.	14	4	—	2	20	" " " 21	
" III.	14	1	—	—	15	" " " 24	
" IV.	7	—	—	—	7	" " " 25	
" V.	9	—	—	—	9	" " " 25	
B. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	26	4	2	3	35	" " " 15	
" II.	17	7	—	6	30	" " " 16	
" III.	11	2	—	2	15	" " " 19	
" IV.	16	3	—	3	22	" " " 21	
C. Dział haftów.							
Kurs I.	4	—	—	—	4	" " " 17	
" II.	2	—	—	—	2		
" III.	2	—	—	—	2		
" IV.	1	—	—	—	1		
Uczennice nadzwyczajne	8	1	—	—	9	od lat 15—21	
D. Dział koronek.							
Kurs I.	6	—	—	1	7	" " " 17	
" II.	1	1	—	1	3		
" III.	1	—	1	1	3		
Uczennice nadzwyczajne	6	—	—	—	6		
E. Publiczna sala rysunków i modelowania.							
Sala rysunków dla kobiet . . .	49	8	1	7	65	" " " 20	
Sala rysunku i modelowania dla mężczyzn	19	5	1	—	25	" " " 32	
F. Szkoła przemysł. uzupełniająca.							
I. Dział przemysłu budowlanego.							
Kurs I.	18	1	1	3	22	" " " 25	
" II.	7	1	1	1	9		
II. Dział przemysłu artystycznego.							
Kurs I.	34	7	2	6	49	" " " 25	
" II.	15	3	—	—	18		
III. Dział przemysłu mech.-techniczn.							
Kurs I.	13	2	—	3	18	" " " 25	
" II.	2	1	—	—	3		
Razem	321	57	7	41	426		

IX. SPIS UCZNIÓW

ZAPISANYCH W ROKU SZKOLNYM 1896/97.

Uczniowie oznaczeni * wystąpili w ciągu roku szkolnego.
 „ „ ** uczęszczają na stolarstwo lub ślusarstwo budowlane.
 „ „ † umarli w ciągu roku szkolnego.

I. Szkoła dla przemysłu budowlanego.

1. KURS

a) dział murarstwa.

1. Biernat Julian rodem ze Lwowa.	13. Łysakowski Zenon rodem z Brzeżan.
2. Bogdanowicz Ant. rodem z Pilzna.	14. *Michalski Franciszek rodem z Siemrawy.
3. Czarnecki Feliks rodem z Rzepiennika.	15. Nikodemowicz Józef rodem z Głogowa.
4. Deresz Ferd. rodem ze Złoczowa.	16. Płoszczak Jan rodem z Brzeżan.
5. Dromirecki Józef rodem z Brzeżan.	17. *Przyszlak Dymitr rodem z Brzeżan.
6. Goldmann Efraim rodem z Drużkowa.	18. Rysiakiewicz Kasper rodem z Czortkowa.
7. *Gruszyński Floryan rodem ze Lwowa.	19. Sawicki Józef rodem ze Lwowa.
8. Habliński Jan rodem z Łiska.	20. *Scheller Ludwik rodem ze Lwowa.
9. Jarek Bolesław rodem z Przemyśla.	21. *Stecki Michał rodem ze Lwowa.
10. Jaworski Ludwik rodem ze Lwowa.	22. Tychonowicz Józef rodem z Sądowej Wiszni.
11. Kubisz Wład. rodem ze Lwowa.	23. Zagórski Stanisław rodem z Leżajskiej.
12. Litwinowicz Władysław rodem ze Lwowa.	

b) dział ciesielstwa

24. Gniewek Konstanty rodem z Głogowa.	25. Kochański Tadeusz rodem ze Lwowa.

c) dział kamieniarstwa.

26. Dobrowolski Konstanty rodem ze Lwowa.	27. Strożak Jan rodem ze Lwowa.

II. KURS

a) dział murarstwa.

28. Babinetz Franciszek rodem z Przeworska.	31. Draniewicz Adam rodem ze Lwowa.
29. Beigel Herman rodem z Tarnopola.	35. Dzikowski Piotr rodem z Radomyśla.
30. Bigo Bronisław rodem z Mielca.	36. Gdula Michał rodem z Leżajskiej.
31. Blotnicki Kazimirz rodem z Siemrawy.	37. Jarosiewicz Antoni rodem z Leżajskiej.
32. Burdowicz Władysław rodem ze Sambora.	38. Lewczak Józef rodem z Przemyśla.
33. Derbisiewicz Antoni rodem ze Lwowa.	39. Orzechowski Karol rodem ze Lwowa.

40. Osten Aleksander rodem z Brzeżan.	43. Ulan Michał rodem ze Lwowa.
41. Piątkowski Stan. rodem ze Lwowa.	44. Zajac Józef rodem z Jarosławia.
42. Romanowski Włodz. rod. z Doliny.	

b) Dział ciesielstwa.

45. Bukład Piotr rodem z Wzdowa.	47. Ozimkiewicz Franciszek rodem z Drohobycza.
46. Nakoneczny Teodor rod. z Mokrzan.	

c) dział kamieniarstwa.

III. KURS

a) dział murarstwa.

48. Batycki Władysław rodem z Rymanowa.	54. Mirkiewicz Walenty rodem z Przeworska.
49. Delkiewicz Józef rodem z Leżajska.	55. Sadłowski Adam rodem z Kleparowa.
50. Dereżyński Edward rodem z Jarosławia.	56. Turek Karol rodem z Głogowa.
51. Jabłoński Maksymilian rodem z Sieniawy.	57. Zawilski Kaźmirz rodem z Leżajska.
52. Kopaczek Ludwik rodem ze Lwowa.	58. Zawilski Leon rodem z Leżajska.
53. Kuźniar Stanisław rodem z Łańcuta.	

b) dział ciesielstwa.

59. Gryglaszewski Ad. rod. ze Lwowa.	61. Szanecki Ludwik rodem z Mielca.
60. Słabicki Kaźmirz rodem z Zamarstynowa.	

c) dział kamieniarstwa.

62. Steif Wilhelm rodem ze Lwowa.

IV. KURS

a) dział murarstwa.

63. Barański Antoni rodem ze Lwowa.	67. Serafin Michał rodem z Rymanowa.
64. Cwiakala Franciszek rodem z Bliźna.	68. Stachniewicz Kaźmirz rodem ze Lwowa.
65. Kogut Jan rodem z Rawy ruskiej.	69. Tychonowicz Tomasz rodem z Sądownej Wiszni.
66. Macialek Maksymilian rodem ze Lwowa.	

b) dział ciesielstwa.

c) dział kamieniarstwa.

V. KURS

a) dział murarstwa.

70. Kustanowicz Michał rodem ze Lwowa.	54. Piskorz Józef rodem z Komarna.
71. Kwieciński Franciszek rodem z Leżajska.	75. Remi Zenon rodem ze Lwowa.
72. Oleszek Michał rodem ze Lwowa.	76. Rozmus Jan rodem ze Lwowa.
73. Peredyatkiewicz Józef rodem ze Lwowa.	77. Rubinowski Antoni rodem ze Lwowa.
	78. Stachyra Antoni rodem z Łańcuta.

II. Szkoła dla przemysłu artystycznego.

I. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

79. Kowal Michał rodem ze Lwowa.	80. Terlecki Edward rodem z Łutczy.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

81.*Andrijew Mieczysław rodem ze Starego Siola.	84. Ciemiński recte Ciemięga Jan Maryan rodem ze Lwowa.
82. Bielecki Jan Kanty rodem ze Lwowa.	85. Dawidko Franciszek rodem ze Lwowa.
83. Bocheński Władysław rodem ze Lwowa.	86.*Gürttler Michał rodem z Karowa.
	87. Łobos Ignacy rodem z Drohobycza.

C. Dział snycerstwa.

88. De Saga Rudolf rodem ze Lwowa.	89. Sagański Józef rod. z Roznoszyniec.

D. Dział stolarstwa.

90. Błyszczuk Stanisław rodem ze Lwowa.	92. Motyczynski Leopold rodem z Przemyśla.
91. Hoffmann-Mehel Jan rodem ze Lwowa.	93.*Rozenmann Izidor rodem z Podwołoczysk.

E. Dział tokarstwa.

94. Gollinger Adolf rodem ze Lwowa.	97. Łopusiewicz Stanisław rodem ze Lwowa.
95. Lindner Jakób rodem ze Lwowa.	98. Onyszkiewicz Wład. rod. ze Lwowa.
96.*Maćkówka Józef rodem ze Lwowa.	

F. Dział ślusarstwa.

99.*Huber Karol rodem ze Lwowa.	103. Lech Stanisław rodem z Obroszyna.
100.*Kaczorowski Stanisław rodem ze Lwowa.	101.**Mureńko Władysław rodem z Podębic.
101. Kowalewski Kazimirz rodem z Podwołoczysk.	105.**Müller Józef rodem z Warszawy.
102.**Kwolewski Zdzisław rodem z Nowego Sącza.	106. Nawrot Wład. rodem z Łańcuta.
	107. Pisarski Karol rodem ze Lwowa.
	108. Redka Aleks. rodem ze Lwowa.

109. Seniów Bazyli rodem z Bolechowa.	112. Wasylewicz Mieczysław rodem ze Sanoka.
110. Schatzker Filip rodem ze Schmytkowa.	113. Wiszniewski Władysław rodem z Pojlego.
111. Szewczuk Stanisław rodem ze Lwowa.	

II. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

114. Baumöhl Abraham rodem z Chodorowa.	117. Krebs Kasyel rodem ze Lwowa.
115. Fuhrmann Kiwa rodem ze Lwowa.	118. Lichtgarn Leib rodem z Rohatyna.
116. Korossy Cezar rodem z Wielkiego Waradynu (Węgry).	119. Manastyrski Antoni rodem z Zawalowa.
	120. Rywucki Michał rodem z Mościsk

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

121. Komanek Maryan rod. ze Lwowa. |

C. Dział snycerstwa.

D. Dział stolarstwa.

122. Czyżyk Bohdan rodem z Nochtuj-ska (Syberya)	124. Kiniarz Piotr rodem ze Lwowa.
123.*Łokacz Jan rodem z Woisławic.	125.*Mader Józef rodem ze Lwowa.
	126. Smieszko Tadeusz rod. ze Sokala.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

127. Ballandt Władysław rodem ze Lwowa.	135. Lechner Alfred rodem ze Lwowa.
128. Bartel Kazim. rodem ze Lwowa.	136. Niżankowski Eustachy rodem z Siedlisk.
129. Berezowski Grzegorz rod. z Krzesioła.	137.*Pelczarski Ant. rodem ze Lwowa.
130. Bielatowicz Jan rodem z Kulczyc.	138. Rubański Ant. rodem ze Lwowa.
131. Kauer Bolesław rodem z Tylicza.	139.*Schaechter Izaak rod. ze Lwowa.
132.*Kłakowicz Stanisław rodem z Zablotowa.	140. Świetlik Józef rodem ze Lwowa.
133. Krwawicz Jan rodem z Kałusza.	141. Welser Ludwik rodem ze Lwowa.
134. Kuźma Konstanty rodem z Łahodowa.	142. Wojeikewicz Bolesław rodem ze Lwowa.
	143. Wohl Leon rodem z Husiatyna.

III. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

144. Fuliński Karol rodem ze Lwowa.	146. Guzik Emil. rodem z Tartakowa.
145. Gawroński Władysław rodem z Warny (Bulgaria).	147. Holzmüller Juliusz rodem z Bolechowa.

148. Kuczkiewicz Jakób rodem z Nawaryi.
 149. Lisecki Jan rodem z Bełza.
 150. †Müller de Rauenthal Henryk rodem ze Lwowa.

151. Seidenschmur Salomon rodem ze Lwowa.
 152. *Skwirczyński Zdzisław rodem ze Lwowa.
 153. Weitzberg Samuel rod. ze Lwowa.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

154. Kłakowicz Kazimierz rodem z Krakowa.

155. Szezdulowski Franciszek rodem ze Lwowa.

C. Dział snycerstwa.

156. *Łuhowiak Jan rod. z Peczenizyna.

D. Dział stolarstwa.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

157. **Mikułski Józef rodem ze Lwowa.

158. Zajęzkowski Wł. r. z Warszawy.

IV. KURS

A. Dział malarstwa dekoracyjnego.

159. Borowski Kazimierz rodem z Orszowie.
 160. Erb Eisig rodem ze Zniesienia.
 161. Halpern Izrael rodem ze Lwowa.

162. Kormann August rod. z Tarnowa.
 163. Seidel Alfred rodem z Dąbrowy.
 164. †Sliwiński Zygmunt rodem z Woli gnojnickiej.

B. Dział rzeźbiarstwa dekoracyjnego.

165. Hałaciński Ant. rodem z Krakowa.

C. Dział snycerstwa.

166. Kazatel Kaźmirz rodem z Gródka.
 167. Pasternak Jan rodem z Dziubulek.

168. Tyrczka Robert rodem z Zakopanego.

D. Dział stolarstwa.

169. Halczuk Stanisław rod. z Opolska.
 170. Koss Jan rodem z Komarna.

171. Leszczyński Jan rod. z Komarna.
 172. Semetkowski Zdz. rod. ze Lwowa.

E. Dział tokarstwa.

F. Dział ślusarstwa.

173. Arend Stanisław rodem z Monasterzysk.	177.*Müller Maksymilian rodem z Warszawy.
174.*Grenzenbauer Herman rodem ze Lwowa.	178. Peret Józef rodem ze Lwowa.
175.*Groszek Wład. rodem ze Lwowa.	179. Semkowiez Ludwik rod. ze Lwowa.
176.*Harhala Jan rodem z Komarna.	180.*Zającowski Zygmunt rodem z Warszawy.

III. Dział hafciarstwa.

a) uczennice zwyczajne.

I. KURS

181. Klusówna Emilia rodem z Ferlejowa.	183. Piwonka Eugenia rod. ze Lwowa.
182. Muszyńska Zofia rodem ze Lwowa.	184. Stefaniów Marya rodem z Jarosławia.

II. KURS

185. Fischerówna Katarzyna rodem z Halicza.	186. Nierudzka Michalina rodem ze Lwowa.

III. KURS

187. Baternay Janina rodem z Jassów.	188. Bommersbach Antonina rodem ze Stebnika.

IV. KURS

189. Alscherówna Henr. rod. ze Lwowa.

b) uczennice nadzwyczajne.

190. Borowska Wanda rodem z Krakowa.	194. Kulczycka Anna rodem z Bóbrki.
191. Dolnicka Natalia rodem z Czerepina.	195. Magdówna Zofia rodem z Omlasa.
192.* Dzieduszycka hr. Karolina rodem z Ukrainy.	196.*Osuehowska Marya rod. ze Lwowa.
193. Gorgolewska Helena rodem z Berlina.	197.*Przedzimirska Wanda rodem ze Lwowa.
	198. Teodorowiczówna Kazimiera rodem z Potoczka.

IV. Dział koronkarstwa.

a) uczennice zwyczajne.

I. KURS

199. Czerwińska Jadwiga rodem z Sichewa.	203. Reichard Julia rodem z Bohorodczan.
200. Hahnówna Amalia rod. ze Lwowa.	204. Reichard Leontyna rodem z Bohorodczan.
201.*Jakubowska Kazimiera rodem ze Stanisławowa.	205. Senisson Wiktorya rodem z Krakowa.
202. Knotz Leopoldyna rod. ze Lwowa.	

II. KURS

206. Altstadt Klara rodem ze Lwowa.	208. Sawczyńska Marya rodem z Gródka
207. Rzezycka Helena rodem z Iwanówki.	

III. KURS

209. Einfield Helena rodem ze Lwowa.	211. Smalska Marya rodem ze Lwowa.
210.*Langner Karol. rodem ze Lwowa.	

b) uczenice nadzwyczajne.

212. Fechterówna Jadwiga rodem ze Lwowa.	215. Miedlicka Mieczysława rodem z Bóbrki.
213. Jankowska Bronisława rodem ze Lwowa.	216. Solecka Zofia rodem ze Sośniny.
214.*Krużewska Gizela rod. ze Lwowa.	217. Wieczorkowa Adela rodem z Brzeżan.

V. Sala otwarta rysunków i modelowania.

a) Sala rysunków dla pań.

218. Comello Marya rodem z Włoch.	238. Kopystyńska Jadwiga rodem ze Lwowa.
219. Dolnicka Natalia rodem z Czerepina.	239. Korpakówna Hermína rodem ze Lwowa.
220. Dydużyńska Władysława rodem z Drohobycza.	240. Kraśniewiczówna Klotylda rodem ze Lwowa.
221. Dziakiewicz Emilia rodem z Rzeszowa.	241. Lateiner Helena rodem z Bełza.
222. Dziedzicka Aleksandra rodem z Żółkwi.	242. Leurmann Stefania rod. ze Lwowa.
223. Dzieduszycka hr. Karolina rodem z Ukrainy.	243. Magdówna Zofia rodem z Cmolasa.
224. Dzieduszycka hr. Helena rodem ze Lwowa.	244. Majewska Jadwiga rod. ze Lwowa.
225. Dziwińska Wanda rod. ze Lwowa.	245. Makarewiczówna Aniela rodem z Rohatyna.
226. Faust Emma rodem ze Lwowa.	246. Mizesówna Helena rod. z Wiednia.
227. Frenkel Julia rodem ze Lwowa.	247. Mokrzycka Irena rodem z Bełza.
228. Gawlikowska Marya rodem z Łańcuta.	248. Münz Diana rodem z Brodów.
229. Gawlikowska Stanisława rodem ze Lwowa.	249. Nemethówna Irena rodem z Tyśmienicy.
230. Gołębiowska Ksawera rodem ze Lwowa.	250. Nirenstein Rafała rod. ze Lwowa.
231. Gołkowska Justyna rodem z Tyrawy wołoskiej.	251. Nyczaj Michalina rodem ze Stanisławowa.
232. Gorgolewska Helena rodem z Berlina.	252. Obtułowiczówna Stefania rodem z Żywca.
233. Gruenberg Janina rodem ze Stanisławowa.	253. Pełechówna Paulina rodem z Macoszyna.
234. Gustowiczówna Aleksandra rodem ze Lwowa.	254. Pikor Gabryela rodem ze Lwowa.
235. Guzówna Antonina rod. ze Lwowa.	255. De Pinkas Janina rodem z Krakowa.
236. Januszowska Elżbieta rodem z Jagielnicy.	256. Piotrowska Jadwiga rodem z Grzymałowa.
237. Jasser Eugenia rodem ze Zbaraża.	257. Piżl Marya rodem ze Lwowa.
	258. Pogórska Józefa rod. z Krakowa.
	259. Pohorilecówna Ludwika rodem ze Lwowa.
	260. Potoczna Helena rodem z Krosna

261. Przedrzymirska Wanda rodem ze Lwowa.	273. Teisseyre Helena rodem z Tarnopola.
262. Raschek Emilia rodem z Wikowa (Bukowina).	274. Trunz Adela rodem ze Stefanau (Morawa).
263. Raschek Michalina rodem ze Lwowa.	275. Węclewska Kazimiera rodem ze Lwowa.
264. Rischkówna Adela rod. ze Lwowa.	276. Wiśniewska Jadwiga rodem ze Lwowa.
265. Rosenfeld Kamil rod. z Myślenic.	277. Wolf Hilda rodem z Rzeszowa.
266. Rutkowska Marta rod. ze Lwowa.	278. Ząbecka Julia rodem z Przemyśla.
267. Rybowska Zofia rodem ze Lwowa.	279. Zbijewska Wanda rodem z Przemyśla.
268. Smolnicka Stefania rodem z Przemyśla.	280. Zderkowska Amelia rod. z Krasna
269. Solecka Zofia rodem z Sonina.	281. Zielonka Zofia rodem ze Lwowa.
270. Soltys Paulina rodem ze Lwowa.	282. Zimmermannówna Marya rodem z Rzeszowa.
271. Szuchiewiczówna Irena rodem ze Lwowa.	
272. Schuchiewiczówna Darya rodem ze Lwowa.	

b) Sala otwarta rysunków i modelowania dla mężczyzn.

283. Assler Leon rodem z Majdanu.	296. Krauss Tadeusz rodem z Sokala.
284. Czajkowski Kaźmirz rodem ze Lwowa.	297. Kubala Tomasz (mod.) rodem ze Lwowa.
285. Czyż Eliasz rodem z Brzegów.	298. Lewicki Leon rodem ze Lwowa.
286. Diak Piotr rodem z Nakwaszy.	299. Lilienfeld Juliusz rod. ze Lwowa.
287. Dąbrowski Jan rodem z Czernichowa mazowieckiego.	300. Mohelsky Ernest rodem z Kelczyc (Morawa).
288. Dziakiewicz Piotr rodem z Mielca.	301. Olszewski Marian rod. ze Lwowa.
289. Dzikowski, recte Niesiołowski, Tomasz rodem ze Lwowa.	302. Przedwojewski Wojciech (mod.) rodem z Chłapówki.
290. Dziwiński Adam rodem z Jarosławia.	303. Szwedzicki Roman (mod.) rodem ze Lwowa.
291. Hahn Fryderyk rodem z Skomoroch.	304. Szwedzicki Roman (rys.) rodem ze Lwowa.
292. Hornung Józef rodem ze Lwowa.	305. Sichulski Kaźmierz rodem ze Lwowa.
293. Hryniewicz Eugeniusz rodem ze Lwowa.	306. Turzański Zygmunt rodem z Paskan (Rum.).
294. Katyll Tadeusz rodem z Gorlic.	307. Zubalewicz Zygmunt rodem ze Lwowa.
295. Krokowski Roman rodem z Kosienic.	

VI. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

a) dla przemysłu budowlanego.

I. KURS.

308. Acht Izaak (Fizig), czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.	312. Dreher Leon, czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.
309. Allweil, vel Hartel, Samuel czel. kamieniarski rodem ze Lwowa.	313. Dura Tomasz, czel. stol. budowl. rodem z Mucharza.
310. Cieleń Ignacy, czel. stol. budowl. rodem z Kańczugi.	314. Jasiński Franciszek, czel. stelmach. rodem ze Lwowa.
311. Czernecki Marcin, prakt. murars. rodem ze Lwowa.	315. Jecher Edward, czelad. ciesielski rodem z Sygniówki.

316. Kornak Michał, czel. stol. budow.
rodem ze Lwowa.	323. Noschkes Chaim Leib, czel. kamie-
niarski rodem ze Lwowa.
317. Korzeniowski, Alojzy Antoni czel.
stol. bud. rodem z Przysieki.	324. Skoczylas Wacław, prak. murars.
rodem ze Lwowa.
318. Kubisz Władysław, czel. murars.
rodem ze Lwowa.	325. Stecki Michał, czeladn. murarski
rodem ze Lwowa.
319. Maćkowiak Witold, Karol prakt.
murarski rodem ze Lwowa.	326. Szabatowski Jan, prakt. stol. bud.
rodem z Cieszanowa.
320. Michalik Walenty, czeladnik stol.
budowlan. rodem ze Swoszowie.	327. Wiewiórski Jan, czel. kamieniar.
rodem z Brzozdowiec.
321. Miciek Jan Bronisław, czel. cie-
sielski rodem ze Zagórzan.	328. Wiśniowski Antoni, czel. murars.
rodem z Przeworska.
322. Namiestnik Andrzej, czel. kamie-
niarski rodem ze Lwowa.	329. Zygartowski Julian, czel. ciesiels.
rodem z Podhorzec.

II. KURS.

330. Biliński Jan, czeladnik ciesielski
rodem z Zurawnik.	335. Matusiewicz Jan, czel. kamieniar
rodem ze Lwowa.
331. Bojczuk Julian, czeladnik kamie-
niarski rodem ze Lwowa.	336. Pawelkiewicz Józef, czel. ciesiel.
rodem ze Lwowa.
332. Goliński Tomasz, czel. stol. budow.
rodem z Kolbuszowy.	337. Steif Wilhelm, czel. kamieniar.
rodem ze Lwowa.
333. Jarek Bolesław Karol Jan, prakt.
mur. rodem z Przemyśla.	338. Ułam Michał, praktyk. murarski
rodem ze Lwowa.
334. Jaworski Ludwik Leonard prak.
mur. rodem ze Lwowa.	

b) dla przemysłu artystycznego.

I. KURS.

339. Ciemiński Jan, uczeń rzeźbiarski
rodem ze Lwowa.	351. Konik Antoni, czel. stol. rodem
z Morzechna (Król. polskie).
340. Dembiński Stanisław, czel. ślus.
rodem ze Lwowa.	352. Kondal Karol Leopold, czel. stol.
rodem ze Lwowa.
341. Dominik Franciszek, litograf ro-
dem z Wieliczki.	353. Koss Jan, uczeń stolarski rodem
z Komarna.
342. Dumański Wojciech, pozłotnik ro-
dem z Wieliczki.	354. Kuna Sylwester, czel. stol. rodem
z Nowego Targu.
343. Dziedzic Józef, czeladnik stolarski
rodem z Świecan.	355. Lehnert Michał Kasper, ucz. mal.
pok. rodem ze Lwowa.
344. Eberhardt Mikołaj, uczeń stolars.
rodem z Gródka.	356. Lelek Mikołaj, czeladnik stolars.
rodem z Kłakoczyna.
345. Glasgall Hermann, czel. stolarski
rodem z Tarnopola.	357. Leszczyński Jan, uczeń stolarski
rodem z Komarna.
346. Golda Władysław Antoni, czel.
garncarski rodem z Palezowie.	358. Lichtgarn Leon (Leib), ucz. mal.
pok. rodem z Rohatyna.
347. Grabowski Wacław, rytownik ro-
dem z Bolszowiec.	359. Łobos Ignacy, uczeń rzeźbiarski
rodem z Drohobycza.
348. Harhala Jan, uczeń stolarski ro-
dem z Komarna.	360. Łopaczyński Roman, czel. snycer.
rodem ze Lwowa.
349. Jagy Józef, uczeń ślusars. rodem
z Kamionki Strumiłowej.	361. Łucki Ignacy, czeladnik stolarski
rodem z Kut.
350. Karmelita Henryk, uczeń snycer-
stwa rodem z Krakowa.	362. Łysy Łukasz czeladnik stolarski
rodem z Hluboczka wielkiego.

363. Martyniak Jan, uczeń ślusarski, rodem z Lubienia wielkiego.
 364. Matous Jarosław, ucz. rzeźbiars. rodem z Budziejowic (Czechy).
 365. Misiewicz Piotr, pozłotnik rodem z Przemysła.
 366. Mordkowiec Marcei, uczeń snycerstwa rodem z Halicza.
 367. Mroczyński Stanisław, czel. ślus. rodem z Przeworska.
 368. Muszcia Stanisław Józef, czelad. stolarski rodem z Łańcuta.
 369. Neuer Mojżesz, czeladn. ślusarski rodem ze Lwowa.
 370. Neuer Jakób Osiasz, czel. kam. rodem ze Lwowa.
 371. Pasternak Jan, uczeń snycerstwa rodem z Działulek.
 372. Rogalski Bronisław Kaźmirz, ucz. rzeźb. rodem ze Lwowa.
 373. Rosenmann Izidor, uczeń rzeźb. rodem z Podwołoczysk.
 374. Rothhauser Józef Stanisław, ucz. snyc. rodem ze Stryja.
 375. Rydz Antoni, pozłotnik rodem z Romanowego siola.
 376. Smieszko Tadeusz, uczeń stolars. rodem ze Sokala.
 377. Sowiak Władysław, czeladn. stol. rodem ze Starej soli.
 378. Stefanowski Michał, uczeń ślus. rodem z Bóbrki.
 379. Suchanek Władysław, rytownik ze Lwowa.
 380. Szkielski Michał Stanisław, czel. stol. rodem ze Lwowa.
 381. Schneider Henryk Franciszek, czel. stol. rodem z Weinbergen.
 382. Turczyński Jan Piotr, czel. rzeźbiarski rodem z Warszawy.
 383. Wiliński Antoni, uczeń stolarski rodem ze Słobodzia Razańczego.
 384. Zagórski Jan, uczeń rzeźbiarski rodem z Rymanova.
 385. Zbarański Józef Karol, ucz. ślus. rodem z Wiszenki.
 386. Zurawicki Jan, czeladn. stolarski rodem z Tartakowa.
 387. Żurowski Józef, uczeń rzeźbiars. rodem ze Lwowa.

II. KURS.

388. Aseńko Stanisław, czel. ślusarski rodem z Polanki.
 389. Collino Domenico, uczeń rzeźbiar. rodem z Udine (Włochy).
 390. Eder Aleksander, czel. stolarski rodem ze Lwowa.
 391. Gorczyński Stanisław Eustachy, ucz. kat. rod. z Jaryczowa nowego.
 392. Gretscheł Feliks, czel. ślusarski rodem ze Lwowa.
 393. Haleczuk Stanisław, czel. stolars. rodem z Opolska.
 394. Harasymowicz Bronisław Mateusz, czel. rzeźb. rodem ze Lwowa.
 395. Janicki Piotr Paweł, czel. malar. rodem z Toporowa.
 396. Kaczyński Jan Kanty, czel. stol. rodem ze Szezereca.
 397. Kowalski Stanisław, czel. rzeźb. rodem ze Lwowa.
 398. Łączkowski Czesław, uczeń lito-grafii rodem z Rzeszowa.
 399. Łuhowiak Jan, czel. rzeźbiarski rodem z Peczeniżyna.
 400. Minorowicz Jan, czel. stolarski rodem ze Lwowa.
 401. Olchowy Bazyli, czel. snycerski rodem z Komarna.
 402. Przedwojewski Wojciech, uczeń rzeźb. rodem z Chłapówki.
 403. Semetkowski Zdzisław, ucz. stol. rodem ze Lwowa.
 404. Słowiński Zygmunt, ucz. mal. dek. rodem z Woli gnojnickiej.
 405. Welyczko Andrzej, czel. rzeźbiar. rodem ze Sokala.

c) dla przemysłu mechaniczno - technicznego.

I. KURS.

406. Bartel Kaźmirz, uczeń ślusarstwa rodem ze Lwowa.
 407. Baternay Stefan Ludwik, czel. tok. metal. rodem ze Stanisławowa.
 408. Berezowski Grzegorz, uczeń ślus. rodem z Kniesiola.
 409. Boznański Mieczysław Jan, czel. tokar. metal. rodem ze Lwowa.

410. Czaykowski Adam, uczeń ślusar.
rodem ze Lwowa.
411. Kowalewski Kaźmierz, ucz. ślus.
rodem z Podwołoczysk.
412. Kwoleński Zdzisław, uczeń ślus.
rodem z Nowego Sącza.
413. Mikulski Józef Jan, uczeń ślus.
rodem ze Lwowa.
414. Müller Józef Grzegorz, ucz. ślus.
rodem z Warszawy.
415. Niżankowski Eustachy, ucz. ślus.
rodem z Siedlisk.
416. Rachwał Kaźmierz Jan, ucz. ślus.
rodem ze Lwowa.
417. Sandauer Franciszek Józef, czel.
ślus. rodem z Dobru (Czechy).
418. Schatzker Filip, uczeń ślusarstwa
rodem ze Szynytkowa.
419. Schachter Izaak, uczeń ślusarst.
rodem ze Lwowa.
420. Semkowicz Ludwik, uczeń ślus.
rodem ze Lwowa.
421. Świetlik Józef Stanisław, uczeń
ślusarstwa rodem ze Lwowa.
422. Welser Ludwik, uczeń ślusarstwa
rodem ze Lwowa.
423. Wohl Leon, uczeń ślusarstwa ro-
dem z Husiatyna.

II. KURS.

424. Bratkowski Edmund Bronisław,
elektro-mech. rodem ze Lwowa.
425. Czajkowski Leon, elektro-mecha-
nik rodem z Brodów.
426. Pribulka Jan, czeladnik tokarst.
metalowego rodem ze Lwowa.

VII. Kurs rysunkowy

dla nauczycieli szkół ludowych.

427. Biega Leopold nauczyciel kieru-
jący ze Sanoka.
428. Długoszewski Feliks nauczyciel
starszy z Nowego Sącza.
429. Dzikowski Julian nauczyciel ml.
przy seminarium nauczycielskiem
ze Lwowa.
430. Kienzler Edward nauczyciel ml.
ze Lwowa.
431. Kłapa Józef nauczyciel starszy
ze Starego Sącza.
432. Knobloch Ambroży nauczyciel
młodszy z Jarosławia.
433. Kondrat Teodor nauczyciel starszy
z Drohobycza.
434. Krzanowski Walery nauczyciel
starszy z Krakowa.
435. Krzyżanowski Jan nauczyciel
starszy z Tarnowa.
436. Lewicki Apolinary nauczyciel
szkoły ćwiczeń przy seminarium
nauczycielskiem ze Sambora.
437. Lilienthal Adolf nauczyciel młod
z Krakowa.
438. Łabęcki Romuald naucz. starszy
z Buczacza.
439. Malis Henryk nauczyciel starszy
z Krosna.
440. Motak Jan nauczyciel młodszy
przy seminarium nauczycielskiem
z Krakowa.
441. Onufrow Grzegorz nauczyciel
starszy z Brodów.
442. Pindur Józef nauczyciel młodszy
z Białej.
443. Piotrowski Stanisław nauczyciel
starszy z Rzeszowa.
444. Resiula Stanisław naucz. starszy
z Gorlic.
445. Stopiński Andrzej nauczyciel kie-
rujący z Jasła.
446. Welk Józef nauczyciel starszy
z Żółkwi.
447. Zieliński Leon nauczyciel starszy
ze Lwowa.
448. Żmuda Franciszek naucz. starszy
z Krakowa.
449. Żurkowski Antoni nauczyciel
kierujący z Przemyśla.

VIII. Wykaz uczniów,

którzy w roku szkolnym 1896/7 otrzymali na mocy egzaminu, złożonego przed komisją egzaminacyjną w Wys. c. k. Namiestnictwie, świadectwo uzdolnienia do samoistnego prowadzenia przemysłu.

I. Z działu budowlanego.

a) na majstrów murarskich:

1. Oleszek Michał rodem ze Lwowa. | 2. Piskorz Józef rodem z Komarna.

b) na majstrów ciesielskich:

1. Peredyatkiewicz Józef rodem ze
Lwowa.

X. STYPENDYA.

Ogólna kwota, pobrana przez 38 uczniów i 5 uczenie jako stypendya w roku szkolnym 1896/97 wynosi 5.614 zł. i rozdziela się w następujący sposób:

a) Stypendya stale:

4 stypendya rządowe dla uczniów po 150 zł.	600 zł.
2 " " " " " 100 " "	200 "
5 stypendyów gminy miasta Lwowa im. ces. Franciszka Józefa dla uczniów po 120 zł.	600 "
2 stypendya Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie dla uczniów działu budowlanego po 60 zł.	120 "
1 stypendyum im. Zygmunta Weisera dla uczniów	250 "
2 stypendya im. dyrektora Zimy z funduszków Galic. kasy oszczędności dla uczniów po 250 zł.	500 "
Razem	2.270 zł.

b) Stypendya niestale na rok szkolny 1896/97.

1 zasiłek stypendyjny Wys. Wydziału kraj. dla 1 ucznia	350 zł.
1 " " " " " " 1 " "	250 "
6 stypendyów Wys. Wydziału kraj. dla uczniów po 120 zł.	720 "
2 stypendya " " " " " " 100 " "	200 "
4 " " " " " uczenie " 100 " "	400 "
1 stypendyum im. Boznańskiego (familijne)	150 "
1 " Wys. c. k. Ministerstwa Skarbu dla uczenie	100 "
1 " im. Duchenińskiego dla uczniów szkoły przemysłowej uzupełniającej	150 "
1 stypendyum z fundacyi br. Hirscha, dla uczniów wyznania mojżeszowego	100 "
1 stypendyum Wydziału powiatowego w Samborze dla ucznia działu budowlanego	100 "
1 stypendyum im. Konstantego Zahorskiego dla uczniów (wypłacane przez c. k. Namiestnictwo dolnej Austrii we Wiedniu)	200 "
1 stypendyum z fundacyi Kazimierza Malinowskiego dla uczniów szkoły przem. uzupełniającej	60 "
3 stypendya z fundacyi Marka Bernsteina dla uczniów wyznania mojżeszowego po 120 zł.	360 "
2 stypendya takie same po 60 zł.	120 "
1 stypendyum " " " " " " " "	84 "
Razem	3.344 zł.

Nadto otrzymali tytułem *jednorazowej zapomogi*:
Z nierozdzielonego w r. szk. 1896/97 stypendyum
rządowe w kwocie 100 zł.:

Wreszcie otrzymało 3 najpilniejszych uczniów

Pilni uczniowie i uczennice doznają nakoniec znacznej ulgi
i uwolnienie od opłaty czesnego.

na drugie zaś półrocze 21

a) *Stypendya rządowe.*

3. Harhala Jan*) z V. r. slusarstwa 150 ..

1. Ballandt Władysław z II. r. ślusarstwa 120 „

4. Kłakowicz Kaźmierz z III. r. rzeźb. dekoracyjnego 120 „

1. Kustanowicz Michał z IV.r.kursu działu budowlanego 60 zł.

” ” ” ” 60 ”

szezyński Jan, Bartel Kazimierz i Manastyrski Antoni po 10 zł. miesięcznie.

**) Po wystąpieniu ucznia Groszka Władysława otrzymał resztę rat stypendyjnych uczeń Peret Józef.

d) Stypendyum im. Zygmunta Weisera.

1. Guzik Emil z III. r. działu malarstwa dekoracyjnego	250 zł.

e) Stypendya im. Dyr. Franciszka Zimny.

1. Halaciński Antoni z IV. r. rzeźb. dekoracyjnego	250 zł.
2. Semetkowski Zdzisław z IV. r. stolarstwa	250 „

f) Stypendya Wydziału krajowego.

1. Halczuk Stanisław z IV. r. stolarstwa	350 zł.
2. Terczka Robert z IV. r. snycerstwa	250 „
3. Kazatel Kazimierz z IV. r. snycerstwa	120 „
4. Komanek Maryan z II. rzeźb. dekoracyjnego	120 „
5. Lisecki Jan z III. r. malarstwa dekoracyjnego	120 „
6. Łuhowiak Jan *) z III. r. snycerstwa	120 „
7. Mikulski Józef z III. r. ślusarstwa budowlanego	120 „
8. Müller Maksymilian *) z V. r. ślusarstwa	120 „
9. Rywucki Michał, z II. r. malarstwa dekoracyjnego	100 „
10. Bielatowicz Jan, z II. r. ślusarstwa budowlanego	100 „
11. Baternay Janina z III. r. hafciarstwa	100 „
12. Smalska Marya z III. r. koronkarstwa	100 „
13. Rzeczycka Helena z II. r. „	100 „
14. Alscherówna Henryka z IV. r. hafciarstwa	100 „

g) Stypendyum c. k. Ministerstwa Skarbu.

1. Sawczyńska Marya z II. r. koronkarstwa	100 zł.

h) Stypendyum im. Duchńskiego.

1. Steif Wilhelm z kursu uzupełniającego	150 zł.

i) Stypendyum fundacyi br. Hirscha.

1. Grenzenbauer Herman z V. r. ślusarstwa	100 zł.

j) Stypendyum im. Boznańskiego.

1. Boznański Mieczysław z kursu uzupełniającego	150 zł.

*) Po wystąpieniu uczniów Łuhowiaka Jana i Müllera Maksymiliana, otrzymali raty stypendyjne od 1. marca 1897 począwszy, uczniowie: Sliwiński Zygmunt i Semkowicz Ludwik.

k) Stypendyum Wydziału powiatowego w Samborze.

1. Burdowicz Władysław z II. r. działu budowlanego	100 zł.

l) Stypendyum im. Konstantego Zahorskiego.

1. Müller Józef z I. r. słus. budowlanego	200 zł.

m) Stypendyum im. Kazimierza Malinowskiego.

1. Lehnert Michał z kursu uzupełniającego	60 zł.

n) Stypendya z fundacji Marka Bernsteina.

1. Schaechter Izaak	z II. r. ślusarstwa artystycznego	120 zł.
2. Erb Eisig	z IV. r. malarstwa dekoracyjnego	120 „
3. Lichtgarn Leib	z II. r. „ „	120 „
4. Baumöhl Abraham	z II. r. „ „	60 „
5. Krebs Kasyel	z II. r. „ „	60 „
6. Halpern Israel	z IV. r. „ „	84 „

Jednorazowe zasiłki otrzymali następujący uczniowie:

1. Rozmus Jan	z V. r. działu budowlanego	20 zł.
2. Babinetz Franciszek	z II. r. „ „	10 „
3. Batycki Władysław	z III. r. „ „	10 „
4. Błotnicki Kazimierz	z II. r. „ „	10 „
5. Kopaczek Ludwik	z III. r. „ „	10 „
6. Lewczak Józef	z II. r. „ „	10 „
7. Mirkiewicz Walenty	z III. r. „ „	10 „
8. Stachyra Antoni	z IV. r. „ „	10 „
9. Turek Karol	z III. r. „ „	10 „

Premie z kwoty 60 zł., przeznaczonej przez gminę miasta Lwowa dla trzech najlepszych uczniów otrzymali:

1. Bratkowski Edmund	elektro-mechanik	20 zł.
2. Collino Domenico	rzeźbiarz	20 „
3. Bojeżuk Julian	kamieniarz	20 „

XI. BIBLIOTEKA UCZNIÓW.

W dalszym ciągu darowali do biblioteki uczniów w roku szkolnym 1896/7 książki:

Prof. K. Bronikowski: Nr. 286. Nałęcz J. Bernatowicza. Warszawa 1828. 2 tomy.

Prof. K. Sorys: Nr. 287. Dolina bez wyjścia, przygody podróżników w górach Himalaya, tłumaczyła z angielskiego M. J. Zaleska. Warszawa 1884.

Nr. 288. Z Pałaców i Chat, powieść dla dorastającej młodzieży, z angielskiego naśladowała M. J. Zaleska. Warszawa 1885.

Nr. 289. Obrazki z życia, przez Maryę z Łozińskiej Popławską. Warszawa 1874.

Nr. 290. Gwiazdka noworoczna, powiastki dla młodszego wieku, zebrał Wincenty Sarnecki. Kraków 1870.

Nr. 291. Poezye W. Pola. W Krakowie 1856.

Nr. 292. Pacholę Hetmańskie. W. Pola. We Lwowie 1876.

Nr. 293. Bracia Rywale, powieść J. I. Kraszewskiego.

Nr. 294. Pojata córka Lezdejki, romans historyczny przez J. Bernatowicza. Lwów, 1847.

Nr. 295. Historia Literatury Polskiej przez J. Wasilewską. Tom I. Lwów 1870.

Nr. 296. Album Lwowskie, wydane przez H. Nowakowskiego. Lwów 1862.

Prof. T. Mostowski: Nr. 297. Trzy przeznaczenia, powieść przez M. Crawford przekład z angielskiego. Warszawa 1892.

Prof. T. Wiśniowiecki: Nr. 298. Meir Ezołowicz, przez Elizę Orzeszkową. Warszawa 1879.

P. sekretarz St. Jarek. Nr. 299. Kosynierzy, powieść z 1863 r., przez A. de Lamothe. Gródek 1891.

Uczniowie działu budowlanego

H. Beigel z H. r.: Nr. 300. Z za kulis i ze świata, przez Aurelego Urbańskiego. (Bibl. Mrówki) 5 tomików.

Nr. 301. Jaskółczyn szlakiem, powieść M. Ródziewiczówny. Lwów 1894.

H. Bigo z H. r.: Nr. 302. Z pod Sandomierza, kilka podań ludowych, napisał Dr. Karol Matyas. Kraków 1895.

Uczniowie działu artystycznego:

- J. Groszek z V. r.: Nr. 303. Mohort, rapsod rycerski W. Pola.
- A. Hałaciński z IV. r.: Nr. 304. Ciemne promienie Röntgenowskie, napisał Z. Korosteński. Lwów 1896.
- L. Semkowicz z IV. r.: Nr. 305. Adam Śmigieński, przez H. Rzewuskiego. Warszawa 1877.
- J. Mikulski z III. r.: Nr. 306. Główne postacie powieści H. Sienkiewicza „Potop“, krytyczny rozbiór W. Dzieduszyckiego. Lwów 1887.
- Nr. 307. Wspomnienia Podchorążego z czasów W. K. Konstantego, napisał J. Komorowski. Lwów 1863.
- Nr. 308. Ślady króla Jana III. w kraju naszym, zebrał L. Tatomir. Lwów 1883.
- Nr. 309. Pamiętnik księdza wygnańca. 1886.
- Nr. 310. Trzeci Rozbiór Polski, na setną rocznicę dla ludu polskiego, opisał M. Poznań 1895.
- Nr. 311. Seweryn Goszczyński, skreśliła M. Wyslouchowa. Lwów 1896.
- E. Guzik z III. r.: Nr. 312. Polska w Walce, zbiór wspomnień i pamiątek, wydał Agaton Giller. Kraków 1875.
- J. Holzmüller z III. r.: Nr. 313. Dzieje Polski w 24 obrazkach, skreślił Wł. L. Anczyk. Lwów 1891. (Wydawnictwo Macierzy Polskiej).
- L. Weitzberg: Nr. 314. O pracy, przez J. I. Kraszewskiego. Biblioteka ludowa. Poznań 1868.
- K. Kuźma z II. r.: Nr. 315. Lwów w r. 1809. (Tow. Staszica, tomik XVI. i XVII.)
- Nr. 316. Wnuk czyli Precz z przesądem, powieść przez Paulinę Wilkońską. Toruń 1868.
- Nr. 317. Anielskie serca, powieść dla ludu, napisał Juliusz Starkel. Lwów 1895.
- Nr. 318. Joachim Murat i Korsykanie, dramat, napisał J. N. Wilczek.
- J. Krywacz z II. r.: Nr. 319. Wygnańcy, z martyrologii naszej, przez J. Turczyńskiego. Lwów 1894.
- A. Baumöhl z II. r.: Nr. 320. Przegląd powszechny rok 1887, zeszyt za grudzień.
- M. Rywucki z II. r. Nr. 321. Osadnicy kanadyjscy, powieść dla młodzieży, przez Marryata. Warszawa 1888.

- B. Wójcikiewicz z II. r.: Nr. 322. Północny wschód Europy, przez W. Pola. (Serya II.) Kraków 1870.
 K. Krebs z II. r.: Nr. 323. Ilustrowany Przewodnik do Tatr i Pienin, przez W. Eljasza. Kraków 1886.

Zakupiono:

- Z daru p. prof. P. Harasymowicza: Nr. 324, 325 i 326. Jubileuszowe wydanie pism H. Sienkiewicza: Ogniem i Mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski.
 Z drobnych składek uczniów:
 Nr. 327. Wspomnienia o Janie III. Sobieskim, napisał L. Tatomir. Lwów 1896
 „ 328. Jan Kochanowski w Czarnolesie, powieść historyczna z XVI. wieku, przez Kl. Hofmanowę. Lwów.
 „ 329. Dzieje Unii kościelnej na Rusi, napisał F. P. Lwów 1896.
 „ 330. Stara Baśń, przez J. I. Kraszewskiego. Tanie wydanie.
 „ 331. Kordecki, przez J. I. Kraszewskiego. Kraków 1896.
 „ 332. Ramoty i Ramotki A. Wilkońskiego. 4 tomiki.
 „ 333. Lubonie, przez J. I. Kraszewskiego.
 „ 334. Historya prawdziwa o Petru Właście, przez J. I. Kraszewskiego.
 „ 335. Boleszczyce, powieść J. I. Kraszewskiego.
 „ 336. Matka Królów, „ „
 „ 337. Masław, „ „
 „ 338. Bracia Zmartwychwstańcy, powieść J. I. Kraszewskiego.
 „ 339. Królewscy Synowie, „ „
 „ 340. Stach z Konar, „ „
 „ 341. Skarbiec strzechy naszej, (wydawnictwo Macierzy Polskiej. Lwów 1894.)
 „ 342. Pamiętniki Paska (wydawnictwo nauczycieli szkół wyższych. Lwów 1894).
 „ 343. Z carskiej imperyi, szkice Abgar Sołtana. Kraków 1892.
 P. wermistrz Marynicz: Nr. 344—362. dziewiętnaście tomików wydawnictwa Towarzystwa imienia Staszica we Lwowie.

XII. PRZYROST INWENTARZA W ROKU 1896.

Przedmioty oznaczone (*) są darami Wys. Min. Wyzn. i Ośw., (**) zaś darami osób prywatnych lub innych instytucji publicznych, (+) są wykonane w warsztatach szkolnych

I. Inwentarz urządzenia wewnętrznego.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
1500†	1	stół z drzewa miękkiego biały, dla gabinetu w modelarni
1501†	2	półki do wieszania gipsów dla sali modelowania
1502	3	skrzynie do przechowywania gliny na modelowanie, okute, z blachą wewnątrz
1503	1	wąż gumowy, 14 $\frac{1}{2}$ metra długi
1504	2	dzbanki emajlowane na wodę
1505	2	kubki emajlowane na wodę
1506	3	kubki blaszane, glazurowane na wodę
1507	4	portyery (kilimy) do okien w kancelaryi Dyrekeji (wyrób szkoły kilimarskiej w Oknie)
1508	1	dywan duży na podłogę (kilim) w kancelaryi Dyrekeji (wyrób szkoły kilimarskiej w Oknie)
1509†	1	taburet dębowy do podkręcania, brunatno bejcowany
1510†	4	sztelarze trójnożne, okrągłe, do obracania biustów przy modelowaniu
1511†	2	szafy oszklone, z drzewa świerkowego, do magazynu gotowych robót
1512†	1	sztelarz z drzewa dębowego, bejcowany z przedziałami, dla kancelaryi dyrekcyjnej
1513†	1	obdasznica, nad drzwiami do kancelaryi Dyrekeji
1514†	1	szatnia dla uczniów działu stolarskiego
1515†	13	desek do modelowania
1516†	4	deski do modelowania
1517†	2	stołki do warsztatu stolarskiego
1518†	1	spluwaczka, czarno politurowana

II. Inwentarz środków naukowych.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 1289*	2	Storek Josef R. v. „Die Pflanze in der Kunst“ zeszyt 4 i 5
1301*	1	„Altorientalische Glasgefäße“ zeszyt I. (11 tablic kołorowanych)
1302	1	urka szklana Crooke'go, dla prób. z promieniami Röntgena
ad 1301*	1	„Altorientalische Glasgefäße“ zeszyt II.
ad 673*	3	Andel Anton, prof. „Das polychrome Flachornament“, zeszyt 4, 5 i 6 tablic od 96—110
1303*	8	tablic wzorów do pisma igielkowego (4 duże, 4 mniejsze)
1304*	1	Schatzl, „Jagd- und Präzisions- Hand- und Feuerwaffen“ Wiedeń 1895
1305	1	stół mierniczy z krzyżem i skrzynią
1306	1	trójnog z futerałem
1307	1	kierownica (lineta) z linealem i skrzynką (Instr. niwelacyjny)
1308	1	widełka z pionem
1309	1	busola stolowa
1310	1	węgielnica zwierciadłana (pryzmat)
1311	1	instrument niwelacyjny z trójnogiem i skrzyneczką
1312	1	łata niwelacyjna, 4 metrowa do składania
1313	1	łańcuch mierniczy, 20 metrowy
1314	2	kije kute do łańcucha
1315	1	kątomierz z futerałem i ruchomem skrzydłem
1316	2	taśmy parciane, drutem przeplatane, 20 metrowe, z puszkami
1317	12	tyczek do trasowania
1318	2	cynkowe modele terenu
ad 1289*	1	Storek J. „Die Pflanze in der Kunst“ zeszyt 6, 7, 8 i 9
1319	1	litr blaszany
1320	1	decymetr z podziałką centymetrową z futerałem blaszanym)
1321*	1	Storek „Alte Möbel für moderne Bedürfnisse“, zeszyt I.
ad 1289*	1	Storek J. R. v. „Die Pflanze in der Kunst“ zeszyt 10.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
1322	6	Vorlagen für Ziegelverbände, przez Lewina Kuglmayera, 3 zeszyty i 3 skrzynki z modelami z drzewa
1323	4	Steigl Franz „Neue Zeichenvorlagen“ (4 zeszyty)
1324	1	Feldegg F. R. v. „Italienische Renaissance-Architekturen“ Portale und Fenster, (tablic 12)
1325	1	Feldegg Franz R. v. „Italienische Renaissance-Architekturen“ II. serya tablic 12; — Bogenstellungen und Gesimse.

Inwentarz III. Biblioteka.

ad 448*	2	„Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei“ zeszyt III. i IV.
ad 490	1	„Schmiedearbeiten der Gegenwart“ zeszyt 3—9 (tablic 60)
ad 441	1	Wasmuth „Neue Malereien“ zeszyt 9. (tablic 8)
501	1	J. Vollmer „Entwürfe in den Formen des Mittelalters mit besonderer Berücksichtigung des Backsteinbaues“ (tablic 22)
502	1	Malnen „Marmormalereien“, I. serya (tabl. 10)
ad 488	1	Lessing Vorbilderhefte „Rahmen“ V. zeszyt 20 (tablic 15)
503	1	Ortwein „Gedrehte Arbeiten aus Holz“, (tablic 12)
504	1	Ortwein „Vorlagen für Kunstschlosser und Zierschmiede“ II. serya (tablic 30)
505	1	Habermann „Rococo“ 1 zeszyt (7 tablic)
506	1	H. Schmidt „Steinmetzarbeiten im Hochbau“, II. część, (tablic 20)
507	1	Skwarczyński Władysław, „Analiza cen“, podręcznik dla budowniczych, Lwów 1892.
ad 497	1	Hefner-Alteneck „Eisenwerke oder Ornamentik der Schmiedekunst des Mittelalters“, II. część, (tablic 84)
508**	1	Sprawozdanie z czynności komisji krajowej dla spraw przemysłowych, za czas od 1. grudnia 1894. do końca listopada 1895., Lwów 1896.
509**	1	„Österreichische Armee“ v. Jahr. 1700—1867 I. II. Afg. 1 egzemplarz

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 448**	2	„Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei“, zeszyt V. i VI. (10 tablic)
510	1	F. Baenzinger, Heiden Suisse „Collection d' Esquisses pour Dessinateurs“, III. Edition
511	1	Gerlach Martin „Festons und decorative Gruppen, nebst einem Zieralphabete aus Pflanzen und Thieren“, (146 tablic fotodruku)
512	1	Harıl Hans „Aufgaben aus der Arithmetik und Algebra“ für den Gebrauch an höheren Gewerbeschulen und für das Selbststudium
513	1	Niedling A. „Kirchliche Decorationsmalereien im romanischen und gothischen Style“, (24 tablic barwnych), 3 wydanie
514	1	Gerlach Martin „Ornamente alter Schmiedeeisen“, (50 tablic fotodruku)
515	1	Protocolle über die Sitzungen der ersten Fachconferenz der Directoren und Fachvorstände der Staatsgewerbeschulen
516	1	„Park Dr Jordana“ w Krakowie, dziełko do zabaw i gier młodzieży szkolnej
517	1	Diesener H. „Die ebene Geometrie“ 3 wydanie Halle A/S 1895.
518	1	Wolf H. „Sätze und Regeln der Arithmetik und Algebra 1888.“
519	1	Bortnik Tytus „Wykłady dla obsługujących kotły i maszyny parowe“ (antografowanych arkuszy 31 dzieło niekompletne)
ad 478	1	Sutter Conrad et Schneider Dr. Fr. „Thurmbuch“, Lfg. 1—8, (tablic 80)
ad 415	1	Ewald „Farbige Decorationen“, Lfg. 18, (tablic 6)
520	1	Gerson Wojciech „Zdobnictwo rękodzielnicze“, Warszawa, (11 tablic)
ad 489	1	„Meisterwerke der decor. Sculptur“ v. Dr. Max Schmidt, Lfg. 15, (tablic 5)
521	1	Lang Gustaw „Der Schornsteinbau“, 1 zeszyt, (tablic 120)
522**	1	„Japanische Vogelstudien“, (12 tablic)
ad 509*	1	Österreichische Armee 1700—1867 v. Rudolf Ottenfeld, zeszyt 3

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
523	1	M. Rusch „Tabelle zur einfachen Berechnung der Wechslräder, für alle auf Leitspindel, Drehbänken vorkommenden Gewindesteigungen“
524	1	Guggenberger Th. „Vorlagen für Theaterdecorationsmalerei“ zeszyt I (tablic 12)
525	13	P. Planat „Encyclopédie de L. Architecture et de la Construction“ Paryż, (12 tomów dzieła, 1 register)
ad 445	1	L. Noë „Architecture et Sculpture“, rocznik IV.
526	3	La Décoration ancienne et moderne de William et Farge 3 roczniki po 96 tablic
527	1	Lange Walter „Konstructive Neuerungen“, (21 tablic)
528	1	Ungewitter G. G. „Gothische Holzarchitectur“ wydanie IV., zeszyt I. (16 tablic). tekst
ad 500	1	Karmarsch „Handbuch der mechanischen Technologie“ (Müller Ernst, Weberei) część II. 1896
529	1	Bykowski Jaxa Juliusz „Podręcznik mechanicznej technologii“, część I. z 343 drzeworytami
530	2	Stübling R. „Das gesammte Drechslergewerbe“ Weimar 1896.
531	2	Kick Wilhelm „Moderne Neubauten“ I. i II. rocznik (po 100 tablic)
532	1	Pape Jean „Praetisches Skizzenbuch für Facaden und Innendecoration“ (60 tablic)
533	1	Gesselbauer Dr. Otto (Geyer) „das nöthigste aus dem Gebiete der Wechselkunde“, Wien 1886.
534	1	Sturmhoefel A. „Akustik des Baumeisters“, Berlin 1894.
535	1	Korosteński Zygmunt „Ciemne promienie światła i Röntgenowskie, Lwów 1896.
536	2	Schmidt Otto „Interieurs von Kirchen und Kapellen in Österreich“ XII—XVIII. Jahrh., zeszyt I. i II. (50 tablic), Wiedeń 1895.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
537	2	Schmidt Otto „Altäre und andere kirchliche Einrichtungsstücke aus Österreich“ XII—XVIII. Jahrh., zeszyt I. i II. (50 tablic), Wiedeń 1895.
538	1	Rössler Rudolf „Amoretten“, 2 wydanie, Wiedeń 1894. (30 tablic)
539	1	teka kolorowanych kwiatów i ptaków (3 tabl.)
540	1	Bobst Emil „Moderne Beleuchtungskörper“ (tekst i tablic 15)
541	1	Drexler Karl, prof. „Stuccodecorationen in dem Chorherrnstifte“, Klosternenburg (tekst i tablic 34)
542	1	Roepert Adalbert „Deutsche Schmiedearbeiten aus 5 Jahrhunderten“ (tekst i tablic 50)
543	1	Meisterwerke der französischen Kunstschleiferei, Hesling Bruno, Berlin (56 tablic)
544	2	Brand F. „Entwürfe für moderne Kunstschlosser- und Kunstschmiedearbeiten“, serya I. (tablic 15) i serya II. (tablic 15)
545	1	„Elfte Wiener-Möbel-Industrie-Ausstellung 1894., vom Club der Industriellen“, Wien 1895. (60 tablic)
546	1	Rauschenbach Otto „Musterbuch für Schlosser und Schmiede“, serya I. drugie wydanie, Berlin (tablic 30)
547	1	Pazaurek Dr. Gustaw E. „Ornamentale und kunstgewerbliche Sammelmappe“, serya VI. (tablic 30)
548	1	Feller J. et Bogus „Eiserne Treppen“, I. zeszyt, (4 tablice)
549	1	Feller J. et Bogus „Moderne Kunstschmiedearbeiten“, zeszyt I., (4 tablice)
550	1	Metzger Max „Konstruktionsarbeiten des Kunst- und Bauschlossers, zeszyt I.
ad 509*	1	„Österreichische Armee im Wort- und Bild“, ciąg dalszy od stron 119—154
ad 505	1	Habermann Rococo Lfg. 2. (tablic 7)
ad 415	1	Ewald „Farbige Decorationen“, zeszyt 19—20, (tablic 16)
551*	1	Commerzio di Trieste nel 1895.
552*	1	Navigazione in Trieste nel 1895.

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
553*	1	Statistica della Navigazione e del Commercio marittimo nei porti austriaci per l'anno 1894.
554*	1	Bericht über die Industrie und den Handel in Niederösterreich pro 1894.
555*	1	Bericht über die Industrie und den Handel in Niederösterreich
ad 192	1	Lipperheide „die decor. Kunst“, zeszyt IV. i ostatni (tablic 6)
ad 505	3	Habermann Rococo, zeszyt 3, 4 i 5 (tabl. 22)
ad 142	1	Bauindustrie Zeitung rocznik XIII. 1895/96.
556	1	Usher John F. „Moderne Arbeitsmethoden im Maschinenbau“
557	1	Zeuer et Drechsler „Moderne Ornamentik“, zeszyt I. (tablic 4)
558	1	Moser Ferdinand „Der Kunstschlösser“, zeszyt I. (tablic 3)
559	1	Das k. k. Hofburgtheater in Wien, fotografie i światłodruki Löwego (tablic 60)
560	1	Falke Jakob „Holzschnitzereien“ (tekst i 55 tablic)
ad 448*	2	Meisterwerke der kirchlichen Glasmalerei, Lfg. VII. i VIII. (po 5 tablic)
561	1	Ohmann Fr. „Architectur und Kunstgewerbe der Barockzeit, des Rococo und Empires“, zeszyt I.
562	1	Ohmann Fr. „Barock“, zeszyt I. Wiedeń 1897.
563	1	Börner Heinrich „Der Kohlenbergmann in seinem Berufe“, (30 tablic i 30 tekstów)
564	1	Kleiber „angewandte Perspective“, 2 wydanie
565	1	Stoy Emil „Gewichtstabellen der absoluten Gewichte von Körpern“
566	2	Krauth Theodor et Sales Mayer Franz „Das Steinhauerbuch“ (tekst i tablic 108)
567	1	Rehlender G. „Allerei Sinnbilder“, zeszyt I.
568	1	Spetzler O. „Die Formengestaltung des Haussteinbaues“, zeszyt I. (tablic 8)
569	1	Ungewitter G. G. „Gothische Stadt- und Landhäuser“, 5 wydanie, I. zeszyt, (18 tablic)
ad 528	1	Ungewitter G. G. „Gothische Holzarchitectur“, Lfg. 2, 3, (48 tablic)

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
ad 549	2	Feller et Bogus „Moderne Kunstschmiedearbeiten“, Lfg. 2—3 (po 4 tablic)
ad 548	6	Feller et Bogus „Eiserne Treppen“, Lfg. 2—7 (po 4 tablic)
ad 521	1	Lang Gustaw „Der Schornsteinbau“, 2-gi zeszyt
ad 550	3	Metzger Max „Konstruktionsarbeiten des Kunst- und Bauschlossers“, zeszyt 2, 3, 4
ad 473	1	Hoffmann W. N. „Das Ornament in der Kunstschlosserei und den verwandten Gewerben“, 2 Folge, (25 tablic)
ad 384	1	Dziennik rozporządzeń (Verordnungsblatt) za rok 1896.
ad 2	1	Formenschatz der Renaissance za rok 1896.
ad 10	1	Blätter für Kunstgewerbe rocznik 1896.
ad 11	1	Mittheilungen des k. k. Museums für Kunst und Industrie pro 1896.
ad 380	1	Wiener Mode rocznik IX. za rok 1896.
ad 115	1	Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen Band XV. i supplement za r. 1896.
ad 145	1	Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, zeszyt 241—260
ad 399*	1	Öst. ung. Revue, tom XIX. zeszyt od 1—6 i tom XX. zeszyt od 1—6.

Inwentarz IV. Maszyny i urządzenia warsztatów stolarskiego i tokarskiego.

255	1	amerykańska „Gehrungsschneidlade“ z piłką
256	1	patentowany („Schränkkapparat“) przyrząd do rozwodzenia piłek
257	1	„Schränkeisen“
258	1	„Schränkzange“
259	4	klamry (Gehrungszwingen)
260	2	patentowane klamry do klejenia (Leimklammern)
261	1	żelazna kluba (Feilkloben)
262	1	miedziany garnek do kleju (Leimkocher mit Wasserbehälter)
263	1	amerykańska „Bohrwinde“

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
264	2	koneweczki na oliwę (Oelkannen mit federn- dem Boden)
265	1	tokarka (Drehbank)
266	1	żelazna „Auflage“
267	1	dłuto do toczenia drzewa wewnątrz.

Inwentarz VI. Maszyny i urządzenia wrasztatów ślusarskich.

258	1	koło pasowe 500 ^{mm} średnicy z dźwignią i klinem
259	1	pierścień transmisyjny (Stellring) ze śrubą
ad 1	1	osłona koła rozprędkowego z bokami z blachy perforowanej, czoła z blachy pełnej, na dole płyta blaszana z dwoma podporami
ad 1	1	osłona na tzw. Kreuzkopf
260	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana na ubranie dla werkmistrza
261	1	stół z drzewa miękkiego, bejcowany z dwoma szufladami
262	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana, na ubranie dla werkmistrza
263	1	szafa z drzewa miękkiego, bejcowana, na ubranie dla werkmistrza
264	3	drabiny dla działu ślusarskiego, z drzewa świerkowego
265	2	wieszadła żelazne do gabinetu dla werkmis- trza ślusarskiego
266	2	wieszadła żelazne długie na ubrania uczniów działu ślusarskiego
267	10	korb z napiersnikami (Brustleier)
268	10	cyrkli spiczastych
269	10	węgielnice (Winkel)
270	5	młotków do puncowania
271	4	pary miedzianych blach ze śrubsztaków
272	2	gwintownice (Schneideisen)
273	6	punc
274	2	wieszadła na ubrania dla uczniów działu ślusarskiego
275	1	szlifiernia nożna, cała żelazna z kamieniem
276	1	korba do kamienia

Liczba porząd. inwentarza	Sztuk	Wyszczególnienie
277	8	narzędzi do trasowania na trzonku
278	1	konsola na książki warsztatowe w gabinecie wermistrzy
279	1	krzesło żelazne dla kuźni
280	10	młotków ręcznych
281	1	matryca do sztancy
282	1	kluba do zginania blachy
283	24	stali (noży) do tokarki
284	6	młotków do puncłowania
285	8	bierzm pasowych
286	4	kosze ochronne na pasy przy transmisjach.

XIII. OGŁOSZENIE

dotyczące wpisów na rok szkolny 1897/98.

Wpisy uczniów do szkoły ślusarstwa i stolarstwa budowlanego, tudzież do wszystkich szkół przemysłu artystycznego odbywać się będą w roku szkolnym 1897/98 dnia 15., 16. i 17. września, wpisy do szkół przemysłu budowlanego t. j. murarstwa, ciesielstwa i kamieniarstwa dnia 2., 3. i 4. listopada 1897.

Uczniowie zgłaszać się mają osobiście w towarzystwie rodziców lub opiekunów, przyczem mają wypełnić w dwóch egzemplarzach kartę wpisową (nationale) i przedłożyć następujące dokumenta:

- a) Metrykę chrztu lub urodzenia, bez której żaden uczeń przyjęty być nie może, w celu udowodnienia, że ukończył 14-ty rok życia.
- b) Świadectwo z ukończonej z dobrym postępem 6-tej klasy szkół ludowych, lub 2-giej klasy szkół średnich, albo też świadectwem uwolnienia od codziennego uczęszczania do szkół ludowych, po odbytej sześcioletniej nauce. W razie przerwy w uczęszczaniu do szkoły, dłuższej niż czas feryi szkolnych, mają nadto nowo wstępujący uczniowie przedłożyć świadectwo moralności.
- c) Uczniowie wstępujący na kurs I. działu budowlanego, mają oprócz powyższych, przedłożyć jeszcze wiarygodne świadectwo z odbytej dwuletniej praktyki budowlanej, a uczniowie zapisujący się na dalsze kursa, świadectwo z ostatniej praktyki letniej.

Opóźnione zgłoszenia się do wpisów nie będą uwzględniane, z wyjątkiem umotywowanych ważnych powodów, lub w wypadkach choroby usprawiedliwionej świadectwem lekarskim.

Wpisowe i czesne należy uiścić zaraz przy wpisie.

We Lwowie, w lipcu 1897.

c. k. Dyrektor

Zygmunt Gorgolewski

radca budownictwa.

SPIS RZECZY.

	str.
I. Kronika Zakładu	1
II. Statut	6
III. Plan nauki	15
IV. a) Program nauki w szkole dla przemysłu budowlanego .	21
b) Program nauki w szkole dla przemysłu artystycznego .	35
V. Warsztaty i pracownie szkolne	51
VI. Skład grona nauczycielskiego, urzędników i służby . .	56
VII. Sprawy osobiste i czynności pozaszkolne	60
VIII. Wykazy statystyczne	66
IX. Spis uczniów zapisanych w roku 1896/7	72
Spis uczniów, którzy otrzymali świadectwo uzdolnienia do samoistnego prowadzenia przemysłu	83
X. Stypendya	84
XI. Biblioteka uczniów	88
XII. Przyrost inwentarza	91
XIII. Ogłoszenie	101

